

VAKKA-SUOMEN
VESI

Vuosikertomus 2023

Puhtaampaa ympäristöä rakentamassa

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta 29.2.2024

Sisällysluettelo

I Toimintakertomus	1
1. Liikelaitoksen johtajan katsaus	1
1.1. Toiminta ja tunnusluvut.....	2
1.2 Toiminnallisten tavoitteiden ja suoritteiden toteutuminen	3
2. Hallinto ja organisaatio	22
2.1 Hallinto ja organisaatio 2023.....	22
2.2 Johtokunta ohjaa ja seuraa.....	22
2.3. Henkilöstö	23
3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät.....	24
3.1 Yleinen taloudellinen tilanne	24
3.2. Kuntatalous vuosina 2023–2024	25
4. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talous.....	27
4.1 Liikelaitoksen taloudellinen katsaus	27
4.2 Olennaiset muutokset Vakka-Suomen Veden toiminnassa ja taloudessa 2023	29
5. Palkat ja henkilöstö.....	31
6. Käyttötalousmenot	32
7. Investointimenot	33
8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi 2023.....	34
9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	35
9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	35
9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	36
9.3 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	37
11. Kokonaismenot ja -tulot 2023	41
12. Tilikauden tuloksen käsittely.....	42
II Toteutumisvertailu.....	43
1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	43
1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	43
1.2 Talouden toteutuminen.....	44
2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	45
3. Investointien toteutuminen	46
4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen	47
5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	48

5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus.....	48
5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset.....	49
III Tilinpäätöslaskelmat.....	50
1. Tuloslaskelma	50
2. Rahoituslaskelma	51
3. Tase	52
IV Tilinpäätöksen liitetiedot.....	53
1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	53
2. Tuloslaskelman liitetiedot.....	54
2.1 Tuloslaskelman liitetiedot.....	54
3. Tasetta koskevat liitetieto.....	56
3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	56
3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	56
3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma	57
3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	57
V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista.....	58
VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä.....	59

I Toimintakertomus

1. Liikelaitoksen johtajan katsaus

Yhteiskunta ei ole milloinkaan voinut elää ilman vettä ja ihmisen toiminnasta on aina aiheutunut jätevesiä.

Jätevesien kerääminen ja sen puhdistus on ympäristöteko vailla vertaakaan. Käytetty talousvesi kerätään teollisuudesta ja kotitalouksilta viemäriverkostoon ja johdetaan jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Jätevedenpuhdistusprosessia valvotaan jatkuvasti ja puhdistustulos pidetään ensiluokkaisena. Käsitellyt jätevedet lasketaan puhdistuksen jälkeen purkuvesistöön. Vakka-Suomessa jätevedet puhdistetaan Hapönniemen puhdistamolla, joka on nykyisin yksi koko valtakunnan parhaista puhdistamoista puhdistustuloksilla mitaten.

Vastuullinen jätevesistä huolehtiminen on olennainen osa niin vesihuollon kuin koko yhteiskunnankin toimintaa. Teollisuudesta tulevat jätevedet ovat toisinaan normaalista asumisjätevesistä poikkeavia. Poikkeavien jätevesien tai poikkeuksellisten suurten jätevesimäärien johtaminen viemäriverkostoon on aina luvanvaraista ja sitä ohjataan teollisuusjätevesisopimuksien avulla. Niissä sovitaan yhteisistä pelisäännöistä ja siten voidaan taata verkoston ja puhdistamon häiriötön toiminta. Näitä sopimuksia on nyt useampia neuvoteltu valmiiksi niin Uudessakaupungissa kuin naapurikunnissakin.

Toimintavarmuutta on parannettu erilaisten suunnitelmien ja viranomaisyhteistyön kautta. Varautumis- ja pelastussuunnitelmia on päivitetty ja kemikaaliturvallisuutta on parannettu yhdessä TUKES:n kanssa. Myös kyberturvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota.

Vaasan hallinto-oikeudesta saatiin päätös uudesta ympäristöluvasta 6.10.2023. Lainvoimaisen päätöksen mukaan purkuputkea ei tarvitse siirtää, vaan se saa jäädä nykyiselle sijainnilleen. Lupapäätöksen mukaan luvanhakijan on kuitenkin tehtävä selvitys jätevesien jälkikäsitteilyn ja hygienisoinnin tarpeesta ja toteuttamismahdollisuuksista sekä niiden vaikutuksista jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien laatuun ja määrään 30.6.2025 mennessä. Lisäksi ympäristöluvassa edellytetään puhdistamon piha-alueiden asfaltointeja ja uuden sakeuttamon kattamista.

Jokaiselle vuodelle on aina asetettu myös toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Toiminnallisia tavoitteita ei saavutettu täysin. Poikkeamat puhdistustuloksissa olivat raja-arvoihin nähden todella niukkoja ja johtuivat alkuvuoden poikkeuksellisista luonnon olosuhteista. Puhdistustulokset olivat muuten hyviä koko vuoden ajan, työturvallisuus oli hyvää ja taloudessa saavutettiin arvioitua parempi tulos. Liikelaitoksella on kuitenkin edelleen runsaasti velkaa ja pääomakustannukset sekä poistot ovat suuret. Hyvää puhdistustulosta voidaan ylläpitää ainoastaan hyvän taloudenpidon myötä. Siksi tulevaisuudessakin on tärkeää saada pääomakustannuksia alemmas, jotta tulevat investoinnit voidaan toteuttaa ja edelleen omalta osaltamme auttaa Itämerta toipumaan.

Kim Westerholm
Liikelaitoksen johtaja

1.1. Toiminta ja tunnusluvut

Toiminnan tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Liikevaihto, milj. €	2,0	2,4	2,3	2,0	2,0	2,3
Investoinnit, milj. €	4,5	2,3	0,15	0,4	0,2	0,4
Viemäriverkosto km	26	26	26	26	26	26
Käsitelty jätevesi 1000 m ³ /a	2 416	2 976	2 887	2 518	2 497	2 710
Jätevesimaksu €/m ³	0,79	0,79	0,79	0,79	0,79	0,83
Vakinainen henkilöstö	3	3	3	3	3	3

Vakka-Suomen Vesi toimii liikelaitoksena, joka rahoittaa toimintansa ja investointinsa asiakkailta perittävillä maksuilla. Jätevedenpuhdistamon toimintaan ei käytetä verorahoja.

Vakka-Suomen Vesi on jäteveden tukkupuhdistaja ja sillä on kaksi asiakasta, Uudenkaupungin Vesi ja Laitilan kaupunki. Puhdistuspalvelut tuotetaan Uudessakaupungissa Hämönniemen puhdistamolla. Puhdistuspalvelusta veloittava maksu perustuu laitoksen asiakkailta vastaanottamaan jätevesimäärään.

Toiminta-ajatus

Vakka-Suomen Vesi tuottaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukasta jätevedenpuhdistuspalvelua toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.

Vakka-Suomen Vesi on alueensa merkittävin ympäristötoimija, joka saavuttaa kaikki sille asetetut tavoitteet ja pyrkii aktiivisesti parantamaan toimintaansa.

Kaupunki on esittänyt linjaukset valtuustokauden 2021–2025 toiminnallisille ja taloudellisille tavoitteille. Tavoitteilla ohjataan toimintaa ympäristöystävällisempään ja taloudellisempaan suuntaan. Tavoitteet on asetettu siten, että Vakka-Suomen Veden on yhteistyössä asiakkaidensa Laitilan kaupungin vesihuollon ja Uudenkaupungin Veden oltava entistä tietoisempia alueen teollisuuden jätevesimääristä ja laadusta.

Teollisuuslaitosten kuormitus tulee olla tiedossa ja kuormituksen tulee olla säännösteltyä uudistettavien teollisuusjätevesisopimusten myötä. Teollisuusjätevesisopimuksilla ohjataan teollisuutta käsittelemään itse jätevetensä ominaisuuksiltaan mahdollisimman lähelle normaalia yhdyskuntajätevettä.

Verkosto

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos operoi Laitilan ja Uudenkaupungin välistä siirtoviemäriä, jonka pituus on 26 km. Pumppaamoita on 8 kpl. Siirtoviemäristä n. 90 % on paineviemäriä ja noin 10 % vietto-viemäriä. Siirtoviemäriin keskivirtaaman on n. 1.500 m³/vrk ja se vastaa suunnilleen yhtä kolmasosaa Hämönniemeen tulevasta virtaamasta.

Häpöniemen jätevedenpuhdistamo

Häpöniemen jätevedenpuhdistamo toimii seudullisesti. Jätevedenpuhdistamolla käsitellään Uudenkaupungin, Kalannin, Lokalahden ja Pyhämaan taajama-alueiden jätevedet. Lisäksi puhdistamolle johdetaan haja-asutusalueilla toimivien jätevesi- ja viemäriolosuuskuntien jätevedet.

Naapurikunnista jätevesiä Häpöniemeen johdetaan Laitilasta, Kustavista sekä Pyhärannasta.

Häpöniemen puhdistamon kemiallinen osa on valmistunut vuonna 1977 ja laitos laajennettiin biologiskemialliseksi vuonna 2004. Biologinen osa toimii kantoainetekniikalla kahdessa eri vaiheessa. Laitosta laajennettiin edelleen vuonna 2008. Elokuussa 2019 valmistui viimeisin saneeraus, jolloin puhdistamoa sekä laajennettiin että puhdistusprosessia tehostettiin.

Häpöniemen puhdistamolla käsiteltiin jätevettä vuonna 2023 yhteensä 2 709 618 m³ (2 496 824 m³) Tämä oli 8,6 % enemmän kuin vuonna 2022.

Lisäksi puhdistamolla vastaanotettiin vuoden 2023 aikana sako- ja umpikaivolietettä sekä puhdistamon ylijäämälietettä yhteensä 7 842 m³ (6 906 m³).

Häpöniemen puhdistamolla syntyvä ja mekaanisesti kuivattu jätevesiliete toimitettiin käsiteltäväksi Gasum Oy:n biokaasulaitokselle Huittisiin vuoden 2023 aikana yhteensä 4 319 940 kg (4 419 800 kg).

1.2 Toiminnallisten tavoitteiden ja suoritteiden toteutuminen

Vuodelle 2023 Vakka-Suomen Vedellä on valtuustotavoitteiden ohella kolme itse asetettua toiminnallista tavoitetta. Tavoitteiden avulla pyritään parantamaan toimintavarmuutta niin laitoksilla kuin verkostoissakin, keskittyään varautumiseen ja riskienhallintaan sekä parannetaan hallinnollisia sopimusasioita.

Tavoitteet

1. Varautuminen ja riskienhallinta

Toimintavarmuutta ja poikkeustilanteisiin varautumista parannetaan. Vesihuollon häiriötilanteisiin varautumissuunnitelma tullaan päivittämään ja myös muun ohjeistuksen tarpeeseen paneudutaan.

Vakka-Suomen Vedelle ja Uudenkaupungin Vedelle on laadittu yhteinen SSP-suunnitelma (Sanitation Safety Plan), jonka avulla pyritään minimoimaan viemäroinnin ja jäteveden käsittelyn turvallisuusriskit.

- Vesihuollon Sanitation Safety Plan on saatu valmiiksi 28.2.2022
- Vesihuollon häiriötilanteisiin varautumissuunnitelma on saatu valmiiksi 1.3.2022.
- Häpöniemen jätevedenpuhdistamon pelastussuunnitelma päivitetty 3.3.2022
- Häpöniemen jätevedenpuhdistamon sisäinen pelastussuunnitelma päivitetty 8.2.2023

Muutakin ohjeistusta tullaan laatimaan vesihuoltoon, mutta se on jatkuvaa työtä eli uusia ohjeita ja vanhojen päivitystä pitää tehdä jatkuvasti.

2. *Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa*

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon laajennus- ja tehostamishanke on saatu päätökseen vuonna 2019. Tämän jälkeen on keskitytty laitoksen toiminnan optimointiin. Optimointia on suoritettu koetoimintailmoituksen perusteella ja se on varsinaista ympäristölupapäätöstä edeltävää toimintaa.

Uutta ympäristölupaa haettiin maaliskuussa 2018 ja päätös uudesta ympäristöluvasta saatiin 11.10.2021. Ympäristöluvassa oli mukana vaatimus purkuputken jatkamisesta.

Vakka-Suomen Vesi jätti ympäristölupapäätöksestä valituksen Vaasan hallinto-oikeuteen 17.11.2021. Purkuputken rakentaminen ei ole taloudellisesti mahdollista eikä sillä saavuteta ympäristön suhteen mitään mitattavissa olevaa parannusta nykytilanteeseen nähden. Vakka-Suomen Vesi on ehdottanut purkuputken rakentamisen vaihtoehdoksi puhdistusprosessin parantamista entisestään. Tällöin rakennettaisiin jälkikäsitteilylaitos ja purkuvedet desinfioitaisiin ennen niiden vesistöön purkamista. Arvioitu kustannusvaikutus prosessin parannukselle on noin kolme miljoonaa euroa, kun taas purkuputken arvioitu kustannus on pahimmillaan jopa kymmenkertainen.

Valitusta täydennettiin vielä kevään 2022 aikana ympäristö- ja talousasioilla.

Vaasan hallinto-oikeudesta saatiin päätös uudesta ympäristöluvasta 6.10.2023. Lainvoimaisen päätöksen mukaan purkuputkea ei tarvitse siirtää, vaan se saa jäädä nykyiselle sijainnilleen. Lupapäätöksen mukaan luvanhakijan on kuitenkin tehtävä selvitys jätevesien jälkikäsitteilyn ja hygienisoinnin tarpeesta ja toteuttamismahdollisuuksista sekä niiden vaikutuksista jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien laatuun ja määrään 30.6.2025 mennessä.

3. *Jätevesien määrän ja laadun hallinta*

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolle tulevan jätevesivirtaaman tulisi olla mahdollisimman tasaista sekä laadullisesti että määrällisesti. Vesisateet ja sulamisvedet kasvattavat virtaamaa ja niihin voidaan vaikuttaa jonkin verran verkostosaneerauksilla. Muuhun virtaamaan voidaan vaikuttaa sopimuksilla.

Uudenkaupungin Veden toiminta-alueella on allekirjoitettuna kymmenen teollisuusjätevesisopimusta. Laitilassa on allekirjoitettuna kolme ja Kustavissa on allekirjoitettuna kaksi sopimusta. Pyhäjärven alueella ei ole vielä yhtään allekirjoitettua sopimusta. Kuntia on muistutettu sopimusten tärkeydestä.

Myös kuntien kanssa olevat vanhat sopimukset on syytä päivittää ja näistä on tiedotettu viemärintialueen kuntia useampaan otteeseen vuoden 2023 aikana. Varsinaisia sopimusneuvotteluita ei ole kuitenkaan vielä aloitettu.

Toiminnan tavoitteet

Painopiste	Tavoitteet	Toteutuma
Työturvallisuus	Terveyskeskuskäyntiä edellyttävien tapaturmien määrä 0 kpl.	Ei yhtään terveystarkastusta
Puhdistamon toiminta	Ei poikkeamia ympäristöluvan vaatimuksista	Puhdistamon tavoitteista saavutettu: <ul style="list-style-type: none"> • Neljännesvuositavoitteista 15/24 • Puolivuositavoitteista 7/14 • Vuositavoitteista 1/1 • Yhteensä 23/39
Viemäriverkoston toiminta	Ympäristöhaittoja aiheuttavien kohteiden lukumäärä ≤1 kpl.	Ei ympäristöhaittaa aiheuttavia kohteita

Kaikkia valtuustolle esitettyjä toiminnan tavoitteita ei ole saavutettu.

Työturvallisuus ja viemäriverkoston toiminta

Työturvallisuuden tavoitteet on saavutettu, samoin viemäriverkoston toiminta on ollut moitteetonta.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon toiminta

Alkuvuodesta puhdistamolle virtasi poikkeuksellisen paljon ja poikkeuksellisen kylmää jätevettä. Tämä aiheutti jätevedenkäsittelyyn vaikeuksia ja samat vaikeudet (biologisen prosessin toiminta, rihmasto-ongelmat) ovat olleet vuoden 2023 keväänä myös lukuisilla muilla jätevedenpuhdistamoilla. Olosuhteisiin nähden puhdistamo on kuitenkin silloinkin toiminut hyvin ja ympäristöluvan alitukset/ylitykset ovat olleet todella pieniä, mutta raja-arvon väärällä puolella kuitenkin.

Suoritteet

Pidempiaikaisen tarkastelun perusteella Häpönniemen jätevedenpuhdistamon vuosittaiseksi puhdistusmääräksi on arvioitu 2.550.000 m³ jätevettä. Virtaama ei ole tasaista vaan suoritelmässä on jaksottaista vaihtelua vuodenaikojen eli toisin sanoen säätilojen mukaan. Myös vuosittaiset määrät vaihtelevat vuosittaisten sateiden mukaisesti.

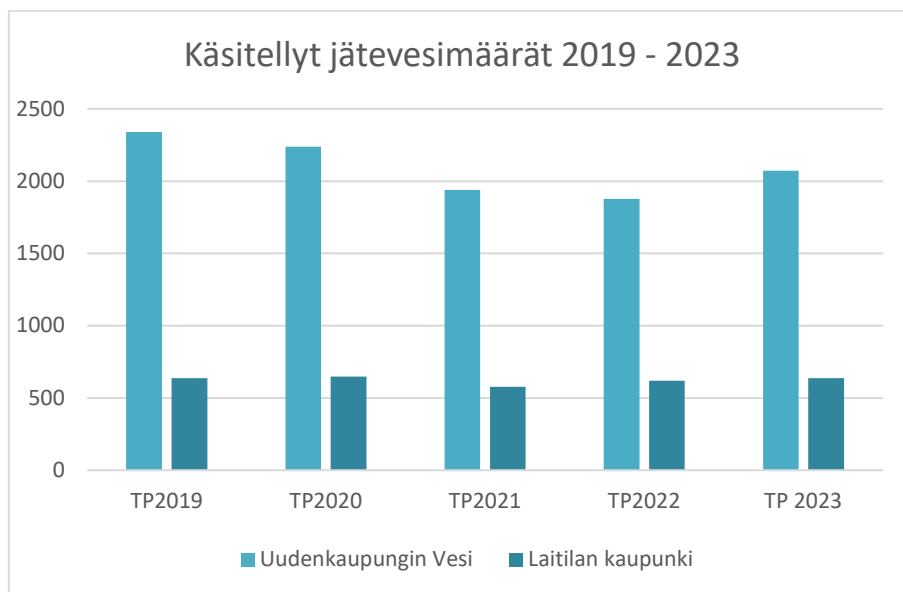
Sateet ja sulamisvedet aiheuttavat merkittävää virtaaman kasvua. Yleensä suurimmat virtaamat ajoittuvat kevään sulamisvesiin maaliskuu-/huhtikuussa ja syksyn pitkäkestoisin sadejaksoihin syys-/lokakuulle.

Toisaalta kesän mahdolliset kuivat kaudet ja talven pakkasjaksot taas vähentävät virtaamaa. Kesäisin sateet ovat useimmiten lyhytkestoisia, jolloin virtaamat eivät kasva merkittävästi sateista huolimatta.

Suoritteet ovat toteutuneet melko hyvin arvioidun mukaisesti. Tarkemmat virtaamatiedot on esitetty seuraavassa taulukossa ja kaaviossa.

Toteutuneet jätevesivirtaamat vuosittain ja muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

1.000 m ³	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022	TP 2023	Osuus %	Muutos % 2022- 2023
Uudenkaupungin Vesi	2.340	2.239	1.940	1.877	2.074	77 %	+10,5 %
- Uusikaupunki	2.226	2.126	1.821	1.761	1.948	72 %	+10,6 %
- Kustavi	73	74	79	77	84	3 %	+9,1 %
- Pyhäranta	41	39	40	39	42	2 %	+7,7 %
Laitilan kaupunki	636	648	578	619	636	23 %	+2,7 %
Yhteensä	2.976	2.887	2.518	2.496	2.710	100 %	+8,6 %

Edelliseen vuoteen verrattuna jätevesien virtaamissa on tullut kasvua huomattavasti etenkin Uudenkaupungin Veden kokonaisuuden kautta. Koko viemäröintialueella kasvua on ollut 8,6 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Sadantatilastoista nähdään, että vuonna 2023 Vakka-Suomessa on satanut noin 10-15 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Esimerkiksi Uudenkaupungin Itätullin mittauspisteellä sademäärä v. 2022 oli yhteensä 614,4 mm, kun taas vuonna 2023 sadekertymä oli 697,8 mm. Kyseisellä mittauspisteellä kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli siis 13,6 %. Koska tilastollisesti puhdistamolle tulevan veden virtaamasta noin puolet on jätevesiviemäriin kuulumatonta sade- ja/tai hulevettä, voidaan sadannan kasvun todeta selittävän noin 5-8 % kasvun puhdistamolle tulevasta jätevesivirtaamasta.

Laskutetun viemäriveden määrä Uudenkaupungin alueella on hieman edellisvuotta pienempi, kun taas laskuttamattoman jäteveden määrä sen sijaan on kasvanut selkeästi edelliseen vuoteen verrattuna. Puhdistamolle virtaavan jätevesimäärän kasvu on siis ainakin Uudessakaupungissa tullut laskuttamattoman jäteveden osuudesta eli käytännössä hulevesistä.

Laskutetun ja laskuttamattoman jäteveden määrien muutokset Uudenkaupungin Vedellä:

x 1.000 m ³	2022	TA 2023	2023	2023 vs. TA	2023 vs.2022
Laskutettu jätevesi	967	900	949	105,4 %	98,1 %
Laskuttamaton jätevesi	910	1.100	1.124	102,2 %	123,5 %

Jätevesivirtaamien vertailu viiden vuoden aikajaksolla:

1.000m ³	Talousarvio m ³	Toteuma m ³	Tot. % Tot. / TA	Keskiarvo 2019- 2023	Tot. / ka. %	Min. 2019-	Max -2023
Uudenkaupungin Vesi		2.074		2.094	99,0 %	1.877	2.340
- Uusikaupunki	2.000	1.948	103,7 %	1.976	98,6 %	1.761	2.226
- Kustavi		84		77	108,5 %	73	84
- Pyhäranta		42		40	104,5 %	39	42
Laitilan kaupunki	550	636	115,6 %	632	100,7 %	619	648
Yhteensä	2.550	2.710	106,3 %	2.726	99,4 %	2.496	2.976

Viiden edellisen vuoden keskiarvoja ja päättyneen vuoden toteumia verrattaessa huomataan, että päättyneen vuoden virtaamat ovat varsin lähellä viiden edellisen vuoden keskiarvovirtaamia. Kustavissa ja Pyhärannassa on ollut kasvua jonkin verran enemmän kuin Uudessakaupungissa ja Laitilassa, mutta se selittyy vapaa-ajan asuntojen veden kulutuksen kasvulla. Nykyisin vapaa-ajan asunnoille otetaan vesiliittymiä huomattavasti enemmän kuin aiemmin ja lisäksi kulutus on melko suurta tavalliseen asumiseen verrattuna.

Taulukosta nähdään myös huomattavan suuri vuosittainen vaihtelu jätevesivirtaamisissa. Pienimmän ja suurimman vuosivirtaaman välinen ero on noin 20 %, joka tarkoittaa noin 400.000 euron vaihteluväliä Vakka-Suomen Veden liikevaihdossa.

Jätevesiviemäriverkostoon tulee tällä hetkellä aivan liian paljon sade- ja/tai hulevesiä. Osittain niitä tulee sisäänpäin vuotavasta viemäriverkostosta ja esimerkiksi painanteissa olevista kaivoista. Enimmäkseen sade- ja/tai hulevesiä tulee kuitenkin kiinteistöiltä tietoisesti jätevesiverkostoon ohjattuina. Kiinteistöiltä ohjautuu salaojavesiä, rännikaivojen vesiä ja jopa piha-alueiden ja pysäköintialueiden kuivatusvesiä. Näihin asioihin alueen vesihuoltolaitosten ja kuntien tulee jatkossa kiinnittää enemmän huomiota, koska niin viemäriverkoston kuin puhdistamonkin toiminta vaarantuu liian suurien vesimäärien vuoksi. Ilmastomuutoksen vaikutuksesta sademäärien ennakoidaan kasvavan tulevaisuudessa, joten on entistäkin tärkeämpää saada eroteltua kiinteistöillä hulevedet varsinaisista viemäriverkostosta.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa ja puhdistustulokset

Jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan vaatimukset

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolle saatiin uusi ympäristölupa (ESAVI nro 311/2021) 11.10.2021. Aluehallintovirasto oli luvassa määrännyt, että päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Luvasta jätettiin valitus Vaasan hallinto-oikeuteen, mutta uusi lupa astui siis voimaan valitusajan päättymisen jälkeen eli 17.11.2021.

Jätevedenpuhdistamon toimintaa ja puhdistustuloksia seuraa säännöllisesti akkreditoitu laboratorio.

Uudessa luvassa käsittelytulosten on täytettävä jäteveden laadun ja käsittelytehon suhteen **neljännesvuosikeskiarvoina** laskettuna seuraavat raja-arvot:

	Enimmäispitoisuus tai enimmäisarvo, mg / l	Vähimmäisteho %
Kemiallinen hapetuskuorma COD _{Cr} , O ₂	70	85
Biologinen hapetuskuorma BOD _{7, ATU} , O ₂	10	95
Kokonaisfosfori, P	0,25	96

Yhteensä siis 6 tulostavoitetta per kvartaali eli vuodessa 24 tulostavoitetta.

Uudessa luvassa käsittelytulosten on täytettävä jäteveden laadun ja käsittelytehon suhteen **puolivuosikeskiarvoina** laskettuna seuraavat raja-arvot:

	Enimmäispitoisuus tai enimmäisarvo, mg / l	Vähimmäisteho %
Kemiallinen hapetuskuorma COD _{Cr} , O ₂	60	90
Biologinen hapetuskuorma BOD _{7, ATU} , O ₂	8	96
Kokonaisfosfori, P	0,25	96
Kokonaistyyppi, N		78

Yhteensä siis 7 tulostavoitetta per puolivuosi eli vuodessa 14 tulostavoitetta.

Kokonaistypen kuormitus mereen saa olla enintään 96 kg/d **vuosikeskiarvoina**.

Kiintoaineelle ja ammoniumtyypelle ei ole asetettu raja-arvoja uudessa luvassa.

Uudessa ympäristöluvassa on siis vuosittain 39 tulostavoitetta, jotka pitää täyttää.

Häpäniemen jätevedenpuhdistamolla saavutetut puhdistustulokset

Ensimmäinen vuosineljännes eli 1–3/2023

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 1-2023	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)	Käsittely- teho	Kokonaisteho (sis. ohitukset)	Pitoisuus	Teho
1.1.-31.3.	mg/l	mg/l	mg/l	%	%	mg/l	%
COD _{Cr}	450	54	54	88	88	70	85
BOD _{7ATU}	210	14	14	93	93	10	95
Kokonaisfosfori	5,6	0,42	0,43	92	92	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,093					
Kokonaistyyppi	38	9,8	9,8	74	74		
Ammoniumtyppi		2,1	2,1	95*	95*		
Kiintoaine	200	14	14	93	93		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Ensimmäisen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset CODCr:n osalta. BOD7ATU:n sekä kokonaisfosforin puhdistusvaatimuksia ei täytetty. Nitrifikaatio oli keskimäärin voimakasta jakson aikana.

Kokonaistyyppien osalta vaatimukset on saavutettava puhdistustehon osalta puolivuosisikeskiarvona sekä vesistökuormituksen osalta vuosikeskiarvona tarkasteltuna. Ensimmäisen vuosineljännesjakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli vuosiraja-arvoa (96 kg/d) pienempi.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 1-2023	Kuorma		Raja-arvo ESAVI	Jaksokuorma	
	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)		Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)
	kg/d	kg/d	kg/d	kg/jakso	kg/jakso
Jakson pituus (d)				90	90
COD _{Cr}	470	470		42 300	42 300
BOD _{7ATU}	120	120		10 800	10 800
Fosfori	3,70	3,70		330	330
Kokonaistyyppi	85	85	96	7 650	7 650
Ammoniumtyppi	18	18		1 620	1 620
Kiintoaine	120	120		10 800	10 800

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Toinen vuosineljännes eli 4–6/2023

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 2-2023 1.4.-30.6.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD _{Cr}	620	76	76	88	88	70	85
BOD _{7ATU}	250	22	22	91	91	10	95
Kokonaisfosfori	7,8	0,27	0,27	97	97	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,063					
Kokonaistyyppi	56	12	12	79	79		
Ammoniumtyppi		3,4	3,3	94*	94*		
Kiintoaine	270	10	10	96	96		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Toisen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset CODCr:n sekä kokonaisfosforin puhdistustehojen osalta. CODCr:n, BOD7ATU:n sekä lähtevä kokonaisfosforipitoisuudet olivat raja-arvoja suurempia eivätkä täyttäneet luvan vaatimusta. Nitrifikaatio oli keskimäärin voimakasta jakson aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 2-2023	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				91	91
COD _{Cr}	480	480		43 680	43 680
BOD _{7ATU}	140	140		12 740	12 740
Fosfori	1,7	1,7		150	150
Kokonaistyyppi	75	75	96	6 830	6 830
Ammoniumtyppi	21	21		1 910	1 910
Kiintoaine	63	63		5 730	5 730

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Kolmas vuosineljännes eli 7–9/2023

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 3-2023 1.7.-30.9.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD _{Cr}	630	43	43	93	93	70	85
BOD _{7ATU}	260	5,1	5,1	98	98	10	95
Kokonaisfosfori	7,4	0,14	0,14	98	98	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,077					
Kokonaistyyppi	51	4,8	4,8	91	91		
Ammoniumtyppi		0,14	0,14	100*	100*		
Kiintoaine	270	3,9	3,9	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Kolmannen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti kaikki ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset. Nitrifikaatio oli keskimäärin voimakasta jakson aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 3-2023	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				92	92
COD _{Cr}	250	250		23 000	23 000
BOD _{7ATU}	30	30		2 760	2 760
Fosfori	0,82	0,82		80	80
Kokonaistyyppi	28	28	96	2 580	2 580
Ammoniumtyppi	0,82	0,82		80	80
Kiintoaine	23	23		2 120	2 120

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Neljäs vuosineljännes eli 10–12/2023

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 4-2023 1.10.-31.12.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD _{Cr}	500	43	43	91	91	70	85
BOD _{7ATU}	240	6,5	6,5	97	97	10	95
Kokonaisfosfori	5,4	0,12	0,12	98	98	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,056					
Kokonaistyyppi	38	6,4	6,4	83	83		
Ammoniumtyppi		0,33	0,33	99*	99*		
Kiintoaine	230	3,2	3,2	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Neljännen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti kaikki ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset. Nitrifikaatio oli keskimäärin voimakasta jakson aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 4-2023	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				92	92
COD _{Cr}	380	380		34 960	34 960
BOD _{7ATU}	58	58		5 340	5 340
Fosfori	1,1	1,1		100	100
Kokonaistyyppi	57	57	96	5 240	5 240
Ammoniumtyppi	2,9	2,9		270	270
Kiintoaine	28	28		2 580	2 580

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Ensimmäinen puolivuosisjakso eli 1-6/2023

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Puolivuosi 1-2023 1.1.-30.6.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD _{Cr}	520	63	63	88	88	60	90
BOD _{7ATU}	230	17	17	92	92	8	96
Kokonaisfosfori	6,5	0,36	0,36	94	94	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,081					
Kokonaistyyppi	45	11	11	76	76		78
Ammoniumtyppi		2,7	2,7	94*	94*		
Kiintoaine	230	13	13	94	94		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Ensimmäisen puolivuosisjakson puhdistustulos ei täyttänyt ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimuksia. Myös kokonaistypen puhdistusteho jäi aavistuksen puolivuosisraja-arvoa alhaisemmaksi. Nitrifikaatio oli keskimäärin voimakasta jakson aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Puolivuosi 1-2023 1.1.-30.6.	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				181	181
COD _{Cr}	470	470		85 070	85 070
BOD _{7ATU}	130	130		23 530	23 530
Fosfori	2,7	2,7		490	490
Kokonaistyyppi	82	82	96	14 840	14 840
Ammoniumtyppi	20	20		3 620	3 620
Kiintoaine	97	97		17 560	17 560

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Toinen puolivuosisjakso eli 7-12/2023

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten puolivuosi-
raja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Puolivuosi 2-2023 1.7.-31.12.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD _{Cr}	560	43	43	92	92	60	90
BOD _{7ATU}	240	6,0	6,0	98	98	8	96
Kokonaisfosfori	6,1	0,13	0,13	98	98	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,065					
Kokonaistyyppi	43	5,7	5,7	87	87		78
Ammoniumtyyppi		0,25	0,24	99*	99*		
Kiintoaine	240	3,5	3,5	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 puolivuosisikeskiarvot ' nitrifikaatioaste

**Toisen puolivuosisjakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistus-
vaatimukset. Myös kokonaistyyppien puhdistusteho täytti puolivuosi-
raja-arvon. Nitrifikaatio oli keski-
määrin erittäin voimakasta jakson aikana.**

*Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keski-
määräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:*

Puolivuosi 2-2023 1.7.-31.12.	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				181	181
COD _{Cr}	320	320		57 920	57 920
BOD _{7ATU}	44	44		7 960	7 960
Fosfori	0,96	0,96		170	170
Kokonaistyyppi	42	42	96	7 600	7 600
Ammoniumtyyppi	1,8	1,8		330	330
Kiintoaine	26	26		4 710	4 710

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

*Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi.
Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.*

Yhteenveto puhdistustuloksista

Puhdistamon ympäristöluvassa on kalenterivuodessa yhteensä 39 tavoitetta saavutettavana:

	Neljännesvuositavoitteet								Puolivuosita- voitteet				
	I		II		III		IV		I		II		
	Pitoisuus	Vähimmäis- teho	Pitoisuus	Vähimmäis- teho	Pitoisuus	Vähimmäis- teho	Pitoisuus	Vähimmäis- teho	Pitoisuus	Vähimmäis- teho	Pitoisuus	Vähimmäis- teho	
Kemiallinen hapetuskuorma COD _{Cr} , O ₂	✓	✓	☹	✓	✓	✓	✓	✓	✓	☹	☹	✓	✓
Biologinen hapetuskuorma BOD _{7, ATU} , O ₂	☹	☹	☹	☹	✓	✓	✓	✓	✓	☹	☹	✓	✓
Kokonaisfosfori, P	☹	☹	☹	☹	✓	✓	✓	✓	✓	☹	☹	✓	✓
Kokonaistyyppi, N											☹		✓

Lisäksi kokonaistypen kuormituksen tavoitteena on enintään 96 kg/d vuosikeskiarvona ja se tavoite on saavutettu ✓.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolle ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) tavoitteista *saavutettu*:

- Neljännesvuositavoitteista 15/24
- Puolivuosita-
voitteista 7/14
- Vuositavoitteista 1/1
- Yhteensä 23/39

Alkuvuodesta puhdistamolle virtasi poikkeuksellisen paljon ja poikkeuksellisen kylmää jätevettä. Tämä aiheutti jätevedenkäsittelyyn vaikeuksia ja samat vaikeudet (biologisen prosessin toiminta, rihmasto-ongelmat) ovat olleet vuoden 2023 keväänä myös lukuisilla muilla jätevedenpuhdistamoilla. Olosuhteisiin nähden puhdistamo on kuitenkin silloinkin toiminut hyvin ja ympäristöluvan alitukset/ylitykset ovat olleet todella pieniä, mutta raja-arvon väärällä puolella kuitenkin.

Poikkeamia oli lukumääräisesti paljon, mutta kaiken kaikkiaan poikkeamat ympäristöluvasta olivat melko pieniä niin pitoisuuden kuin poistotehonkin osalta. Kokonaisuutta katsoen jätevedenpuhdistamo on alkuvuoden vaikeuksista huolimatta toiminut vuositasolla todella hyvin.

Häpönniemen puhdistamo, tarkkailu vuosiyhteenveto 2023

TARKKAILUJAKSOT: J1 = 1.1. - 31.3., J2 = 1.4.- 30.6., J3 = 1.7.-30.9., J4 = 1.10.-

Raportointivuosi: 2023

Uudet ESAVI 311/2021 ympäristöluvan puhdistusvaatimukset: Raja: neljännesvuosikeskiarvot

Tulokset/jaksot			J1	J2	J3	J4	Raja
Virtaama	Käsitelty	m ³ /d	8700	6280	5850	8870	
	Ohitus	m ³ /d	0,11	0	0,022	0,011	
	Vesistöön	m ³ /d	8700	6280	5850	8870	
pros.lämpö	Tuleva vl	°C					
	Käsitelty	°C	6,4	9,6	16	9,8	
	Ohitus	°C					
pH	Tuleva vl						
	Käsitelty		7	7,2	7,6	7,4	
	Ohitus						
CODCr	Tuleva vl	kg/d	3900	3900	3700	4400	
	Käsitelty	kg/d	470	480	250	380	
	Ohitus	kg/d	0,019	0	0,0087	0,0054	
	Vesistöön	kg/d	470	480	250	380	
	Tuleva vl	mg/l	450	620	630	500	
	Käsitelty	mg/l	54	76	43	43	70
	Ohitus	mg/l	170	0	400	490	
	Vesistöön	mg/l	54	76	43	43	70
	Käsittelyteho	%	88	88	93	91	85
	Kokonaisteho	%	88	88	93	91	85
	Tuleva vl	kg/d	1800	1600	1500	2100	
	Käsitelty	kg/d	120	140	30	58	
	Ohitus	kg/d	0,016	0	0,0033	0,0018	
	Vesistöön	kg/d	120	140	30	58	
	Tuleva vl	mg/l	210	250	260	240	
	Käsitelty	mg/l	14	22	5,1	6,5	10
	Ohitus	mg/l	150	0	150	160	
	Vesistöön	mg/l	14	22	5,1	6,5	10
	Käsittelyteho	%	93	91	98	97	95
	Kokonaisteho	%	93	91	98	97	95
	Tuleva vl	kg/d	49	49	43	48	
	Käsitelty	kg/d	3,7	1,7	0,82	1,1	
	Ohitus	kg/d	0,0003	0	0,0001	7E-05	
	Vesistöön	kg/d	3,7	1,7	0,82	1,1	
	Tuleva vl	mg/l	5,6	7,8	7,4	5,4	
	Käsitelty	mg/l	0,42	0,27	0,14	0,12	0,25
	Ohitus	mg/l	2,7	0	5	6,4	
	Vesistöön	mg/l	0,43	0,27	0,14	0,12	0,25
	Käsittelyteho	%	92	97	98	98	96
	Kokonaisteho	%	92	97	98	98	96
liuk.P	Tuleva vl	mg/l					
	Käsitelty	mg/l	0,093	0,063	0,077	0,056	
	Ohitus	mg/l					
	Vesistöön	mg/l					

Tulokset/jaksot			J1	J2	J3	J4	Raja
kok.N	Tuleva vl	kg/d	330	350	300	340	
	Käsitelty	kg/d	85	75	28	57	
	Ohitus	kg/d	0,0022	0	0,0009	0,0005	
	Vesistöön	kg/d	85	75	28	57	
	Tuleva vl	mg/l	38	56	51	38	
	Käsitelty	mg/l	9,8	12	4,8	6,4	
	Ohitus	mg/l	20	0	40	49	
	Vesistöön	mg/l	9,8	12	4,8	6,4	
	Käsittelyteho	%	74	79	91	83	
	Kokonaisteho	%	74	79	91	83	
NH4-N	Tuleva vl	kg/d					
	Käsitelty	kg/d	18	21	0,82	2,9	
	Ohitus	kg/d	0,0017	0	0,0007	0,0004	
	Vesistöön	kg/d	18	21	0,82	2,9	
	Tuleva vl	mg/l					
	Käsitelty	mg/l	2,1	3,4	0,14	0,33	
	Ohitus	mg/l	15	0	30	37	
	Vesistöön	mg/l	2,1	3,3	0,14	0,33	
	Käsittelyteho	%					
	Kokonaisteho	%					
NO2	Tuleva vl	kg/d					
	Käsitelty	kg/d	3,3	5,5	3,6	5,1	
	Ohitus	kg/d	0	0	0	0	
	Vesistöön	kg/d	3,3	5,5	3,6	5,1	
	Tuleva vl	mg/l					
	Käsitelty	mg/l	0,38	0,88	0,62	0,58	
	Ohitus	mg/l	0	0	0	0	
	Vesistöön	mg/l	0,38	0,88	0,62	0,57	
	Käsittelyteho	%					
	Kokonaisteho	%					
NO3	Tuleva vl	kg/d					
	Käsitelty	kg/d	50	39	18	42	
	Ohitus	kg/d	0	0	0	0	
	Vesistöön	kg/d	50	39	18	42	
	Tuleva vl	mg/l					
	Käsitelty	mg/l	5,7	6,2	3,1	4,7	
	Ohitus	mg/l	0	0	0	0	
	Vesistöön	mg/l	5,7	6,2	3,1	4,7	
	Käsittelyteho	%					
	Kokonaisteho	%					
KA	Tuleva vl	kg/d	1700	1700	1600	2000	
	Käsitelty	kg/d	120	63	23	28	
	Ohitus	kg/d	0,009	0	0,005	0,0023	
	Vesistöön	kg/d	120	63	23	28	
	Tuleva vl	mg/l	200	270	270	230	
	Käsitelty	mg/l	14	10	3,9	3,2	
	Ohitus	mg/l	82	0	230	210	
	Vesistöön	mg/l	14	10	3,9	3,2	
	Käsittelyteho	%	93	96	99	99	
	Kokonaisteho	%	93	96	99	99	
Nitriif.aste	Käsittelyteho	%	95	94	100	99	
	Kokonaisteho	%	95	94	100	99	

TARKKAILUJAKSOT: PV1 = 1.1.2022 - 30.6., PV2 = 1.7.- 31.12.

Raportointivuosi: 2023

Uudet ESAVI 311/2021 ympäristöluvan puhdistusvaatimukset: Raja: puolivuc

Tulokset/jaksot			PV1	PV2	Raja
Virtaama	Käsitelty	m ³ /d	7490	7360	
	Ohitus	m ³ /d	0,052	0,016	
	Vesistöön	m ³ /d	7490	7360	
pros.lämpö	Tuleva vl	°C			
	Käsitelty	°C	7,7	12,3	
	Ohitus	°C			
	Vesistöön	°C			
pH	Tuleva vl				
	Käsitelty		7,1	7,4	
	Ohitus				
	Vesistöön				
CODCr	Tuleva vl	kg/d	3900	4100	
	Käsitelty	kg/d	470	320	
	Ohitus	kg/d	0,0094	0,0071	
	Vesistöön	kg/d	470	320	
	Tuleva vl	mg/l	520	560	
	Käsitelty	mg/l	63	43	60
	Ohitus	mg/l	180	440	
	Vesistöön	mg/l	63	43	60
	Käsittelyteho	%	88	92	90
	Kokonaisteho	%	88	92	90
BOD7ATU	Tuleva vl	kg/d	1700	1800	
	Käsitelty	kg/d	130	44	
	Ohitus	kg/d	0,0079	0,0026	
	Vesistöön	kg/d	130	44	
	Tuleva vl	mg/l	230	240	
	Käsitelty	mg/l	17	6	8
	Ohitus	mg/l	150	160	
	Vesistöön	mg/l	17	6	8
	Käsittelyteho	%	92	98	96
	Kokonaisteho	%	92	98	96
kok.P	Tuleva vl	kg/d	49	45	
	Käsitelty	kg/d	2,7	0,96	
	Ohitus	kg/d	0,0002	9E-05	
	Vesistöön	kg/d	2,7	0,96	
	Tuleva vl	mg/l	6,5	6,1	
	Käsitelty	mg/l	0,36	0,13	0,25
	Ohitus	mg/l	2,9	5,7	
	Vesistöön	mg/l	0,36	0,13	0,25
	Käsittelyteho	%	94	98	96
	Kokonaisteho	%	94	98	96
liuk.P	Tuleva vl	mg/l			
	Käsitelty	mg/l	0,081	0,065	
	Ohitus	mg/l			
	Vesistöön	mg/l			

Tulokset/jaksot			PV1	PV2	Raja
kok.N	Tuleva vl	kg/d	340	320	
	Käsitelty	kg/d	82	42	96
	Ohitus	kg/d	0,0011	0,0007	
	Vesistöön	kg/d	82	42	96
	Tuleva vl	mg/l	45	43	
	Käsitelty	mg/l	11	5,7	
	Ohitus	mg/l	21	45	
	Vesistöön	mg/l	11	5,7	
	Käsittelyteho	%	76	87	78
	Kokonaisteho	%	76	87	78
NH4-N	Tuleva vl	kg/d			
	Käsitelty	kg/d	20	1,8	
	Ohitus	kg/d	0,0008	0,0005	
	Vesistöön	kg/d	20	1,8	
	Tuleva vl	mg/l			
	Käsitelty	mg/l	2,7	0,25	
	Ohitus	mg/l	16	34	
	Vesistöön	mg/l	2,7	0,24	
	Käsittelyteho	%			
	Kokonaisteho	%			
NO2	Tuleva vl	kg/d			
	Käsitelty	kg/d	4,4	4,4	
	Ohitus	kg/d	0	0	
	Vesistöön	kg/d	4,4	4,4	
	Tuleva vl	mg/l			
	Käsitelty	mg/l	0,59	0,6	
	Ohitus	mg/l	0	0	
	Vesistöön	mg/l	0,59	0,6	
	Käsittelyteho	%			
	Kokonaisteho	%			
NO3	Tuleva vl	kg/d			
	Käsitelty	kg/d	44	30	
	Ohitus	kg/d	0	0	
	Vesistöön	kg/d	44	30	
	Tuleva vl	mg/l			
	Käsitelty	mg/l	5,9	4,1	
	Ohitus	mg/l	0	0	
	Vesistöön	mg/l	5,9	4,1	
	Käsittelyteho	%			
	Kokonaisteho	%			
KA	Tuleva vl	kg/d	1700	1800	
	Käsitelty	kg/d	97	26	
	Ohitus	kg/d	0,0045	0,0036	
	Vesistöön	kg/d	97	26	
	Tuleva vl	mg/l	230	240	
	Käsitelty	mg/l	13	3,5	
	Ohitus	mg/l	87	230	
	Vesistöön	mg/l	13	3,5	
	Käsittelyteho	%	94	99	
	Kokonaisteho	%	94	99	
Nitrif.aste	Käsittelyteho	%	94	99	
	Kokonaisteho	%	94	99	

TARKKAILUJAKSOT: Vuosi = 1.1.- 31.12.

Raportointivuosi: 2023

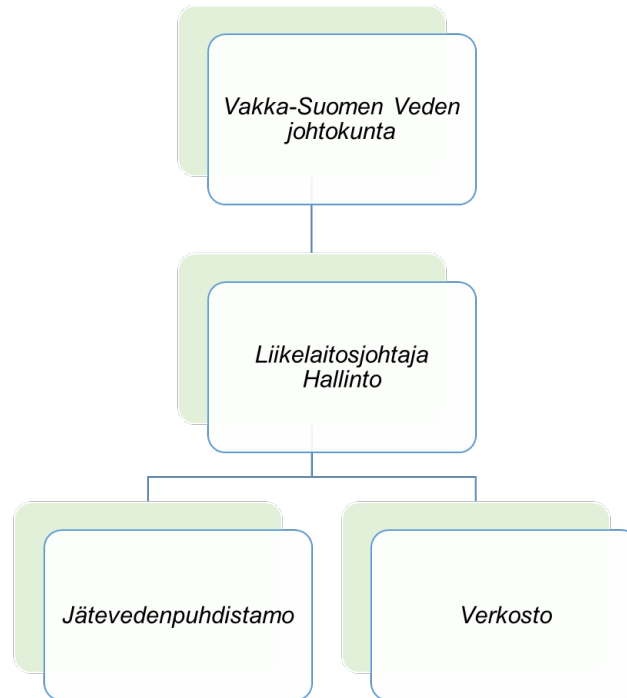
Uudet ESAVI 311/2021 ympäristöluvan puhdistusvaatimukset: Raja: vu

	ksot		Vuosi	Raja
Virtaama	Käsitelty	m ³ /d	7420	
	Ohitus	m ³ /d	0,034	
	Vesistöön	m ³ /d	7420	
pros.lämpö	Tuleva vl	°C		
	Käsitelty	°C	10	
	Ohitus	°C		
	Vesistöön	°C		
pH	Tuleva vl			
	Käsitelty		7,2	
	Ohitus			
	Vesistöön			
CODCr	Tuleva vl	kg/d	4000	
	Käsitelty	kg/d	390	
	Ohitus	kg/d	0,0083	
	Vesistöön	kg/d	390	
	Tuleva vl	mg/l	540	
	Käsitelty	mg/l	53	
	Ohitus	mg/l	240	
	Vesistöön	mg/l	53	
	Käsittelyteho	%	90	
	Kokonaisteho	%	90	
BOD7ATU	Tuleva vl	kg/d	1700	
	Käsitelty	kg/d	89	
	Ohitus	kg/d	0,0052	
	Vesistöön	kg/d	89	
	Tuleva vl	mg/l	230	
	Käsitelty	mg/l	12	
	Ohitus	mg/l	150	
	Vesistöön	mg/l	12	
	Käsittelyteho	%	95	
	Kokonaisteho	%	95	
kok.P	Tuleva vl	kg/d	47	
	Käsitelty	kg/d	1,8	
	Ohitus	kg/d	0,00012	
	Vesistöön	kg/d	1,8	
	Tuleva vl	mg/l	6,3	
	Käsitelty	mg/l	0,24	
	Ohitus	mg/l	3,5	
	Vesistöön	mg/l	0,24	
	Käsittelyteho	%	96	
	Kokonaisteho	%	96	
liuk.P	Tuleva vl	mg/l		
	Käsitelty	mg/l	0,073	
	Ohitus	mg/l		
	Vesistöön	mg/l		

ksot			Vuosi	Raja
kok.N	Tuleva vl	kg/d	330	
	Käsitelty	kg/d	62	96
	Ohitus	kg/d	0,00092	
	Vesistöön	kg/d	62	96
	Tuleva vl	mg/l	44	
	Käsitelty	mg/l	8,3	
	Ohitus	mg/l	27	
	Vesistöön	mg/l	8,4	
	Käsittelyteho	%	81	
	Kokonaisteho	%	81	
NH4-N	Tuleva vl	kg/d		
	Käsitelty	kg/d	11	
	Ohitus	kg/d	0,00068	
	Vesistöön	kg/d	11	
	Tuleva vl	mg/l		
	Käsitelty	mg/l	1,5	
	Ohitus	mg/l	20	
	Vesistöön	mg/l	1,5	
	Käsittelyteho	%		
	Kokonaisteho	%		
NO2	Tuleva vl	kg/d		
	Käsitelty	kg/d	4,4	
	Ohitus	kg/d	0	
	Vesistöön	kg/d	4,4	
	Tuleva vl	mg/l		
	Käsitelty	mg/l	0,59	
	Ohitus	mg/l	0	
	Vesistöön	mg/l	0,59	
	Käsittelyteho	%		
	Kokonaisteho	%		
NO3	Tuleva vl	kg/d		
	Käsitelty	kg/d	37	
	Ohitus	kg/d	0	
	Vesistöön	kg/d	37	
	Tuleva vl	mg/l		
	Käsitelty	mg/l	5	
	Ohitus	mg/l	0	
	Vesistöön	mg/l	5	
	Käsittelyteho	%		
	Kokonaisteho	%		
KA	Tuleva vl	kg/d	1800	
	Käsitelty	kg/d	60	
	Ohitus	kg/d	0,004	
	Vesistöön	kg/d	60	
	Tuleva vl	mg/l	240	
	Käsitelty	mg/l	8,1	
	Ohitus	mg/l	120	
	Vesistöön	mg/l	8,1	
	Käsittelyteho	%	97	
	Kokonaisteho	%	97	
Nitrif.aste	Käsittelyteho	%	97	
	Kokonaisteho	%	97	

2. Hallinto ja organisaatio

2.1 Hallinto ja organisaatio 2023

2.2 Johtokunta ohjaa ja seuraa

Liikelaitoksen toimintaa ohjaavat Laitilan kaupungin ja Uudenkaupungin kaupungin valtuustojen liikelaitoksen perustamisen yhteydessä yhteisesti sopimat ja määrittelemät toimintatavoitteet ja tuotto-vaatimukset. Lisäksi liikelaitoksen toiminnassa noudatetaan Uudenkaupungin kaupungin hallintosääntöä ja siellä johtokunnalle määrättyjä tehtäviä § 44.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Johtokunnassa on kuusi (6) jäsentä, joista puolet Uudestakaupungista ja puolet Laitilan kaupungista.

Hallintosäännön mukaan johtokunta asettaa liikelaitokselle vuosittain sitovat toiminnalliset tavoitteet ja hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelmat tuleville vuosille. Johtokunnalle kuuluu liikelaitoksen tilinpäätöksen laadinta ja hyväksyminen.

Liikelaitoksen johtaja kehittää ja vastaa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Vuonna 2023 johtokunta kokoontui 6 kertaa ja käsitteli 35 erilaista asiakokonaisuutta.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunnan kokoonpano 2023

2023	Jäsen	Varajäsen	Kunta
puheenjohtaja	Matti Arvonon 23.10.2023 asti	Tarja Suves	Uusikaupunki
puheenjohtaja	Matti Karhu 26.10.2023 alkaen	Jarmo Kolkka	Uusikaupunki
varapuheenjohtaja	Matti Viljanen	Katri Jalonen	Laitila
	Matti Karhu 25.10.2023 asti	Jarmo Kolkka	Uusikaupunki
	Vuokko Virtanen	Jari Nevavuori	Uusikaupunki
	Paula Elo	Jari Kiveinen	Laitila
	Jarkko Kupiainen	Olga Solovjova 21.8.2023 ast	Laitila
	Jarkko Kupiainen	Martti Sjölund 21.8.2023 alkaen	Laitila
	Seppo Laine 23.10.2023 alkaen	Tarja Suves	Uusikaupunki
Kuntien asiantuntijajäsenet			
tekninen johtaja	Jari Nikkari		Uusikaupunki
vesihuoltopäällikkö	Niko Kryssi		Laitila

2.3. Henkilöstö

Vuoden 2023 aikana liikelaitoksen henkilökunnan määrä oli 3 henkilöä.

Liikelaitoksen johto- ja hallintopalvelut ostetaan Uudenkaupungin Vedeltä. Liikelaitoksen johtajan, käyttöinsinöörin ja toimistonhoitajan työajasta ja kustannuksista 15 % kohdistuu Vakka-Suomen Vedelle.

Talous- ja tietohallintopalvelut ostetaan Uudenkaupungin kaupungilta.

3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät

3.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talouden kehitys 2023–2024

Suomen talous oli taantumassa vuonna 2023 investointien ja kotitalouksien kulutuksen vähenemisen takia. Kehnoin tilanne oli rakentamisessa. Bruttokansantuote (bkt) supistui 0,5 prosenttia.

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan taantuma väistyy ja Suomen talous alkaa kasvaa vuonna 2024. Inflaatio hidastuu ja korot kääntyvät laskuun. Tämä yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen ja reaaliansioiden nousun kanssa kääntää bruttokansantuotteen kasvuun. Korokojen lasku tukee investointeja samoin kuin investoinnit energiasiirtymään ja puolustukseen. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan bkt kasvaa 0,7 prosenttia vuonna 2024. Suomen talouden bkt-ennusteiden vaihteluväli on kuitenkin iso, ja esimerkiksi Kuntarahoitus ennustaa talouden edelleen supistuvan vuonna 2024.

Vuonna 2023 vienti Suomesta laski, mutta selvästi vähemmän kuin tuonti. Vuonna 2024 viennin odotetaan jo kasvavan, kun maailmankauppa toipuu ja Suomen kustannuskilpailukyky on kunnossa.

Työvoiman kysyntä vähenee edelleen vuonna 2024 ja työllisyys vähenee tilapäisesti. Työttömyysaste nousee 7,5 prosenttiin.

Maailman talous

Maailmantalouden näkymät olivat epävarmat loppuvuonna 2023. Korkeiden korkojen välittyminen yksityiseen kulutukseen ja siihen liittyvä kuluttajien heikko luottamus sekä maailmankaupan vaatimaton kehitys heikensivät näkymiä. Inflaation nopea hidastuminen ja hyvä työllisyystilanne tukevat kuitenkin kasvunäkymiä jatkossa. Korokojen odotetaan myös laskevan aiempia odotuksia nopeammin. Maailmantalouden kasvu on 2,7 prosenttia vuonna 2024 ja 3,0 prosenttia vuonna 2025. Maailmantalouden kasvusta huolimatta maailmankauppa on supistunut 2023. Taustalla ovat sekä geopoliittiset jännitteet että varastojen täytyminen. Geopoliittiset jännitteet pysyttelevät korkeana Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen sekä Lähi-idän konfliktin takia. Jatkossa maailmankaupan odotetaan kuitenkin toipuvan ja antavan vetoapua myös Suomen viennille.

Yhdysvaltojen talouskasvu on ollut selvästi nopeampaa kuin euroalueella koronakriisistä toivuttaessa. Euroalueella talouskasvua on hidastanut korkea energian hinta, ja Yhdysvaltojen talouskasvua taas on nopeuttanut elvyttävä finanssipolitiikka. Yhdysvaltojen talouden kasvu hidastuu vuoden 2023 yli 2 prosentista 1,6 prosenttiin vuonna 2024, ja se elpyy jälleen 2,2 prosenttiin vuonna 2025. Euroopassa erityisesti Saksan teollisuuden näkymät ovat vaikeat.

Rakentaminen on Suomen lisäksi useassa euroalueen maassa syvässä kriisissä. Euroalueen talouskasvu elpyy vuoden 2023 ennakkoidusta 0,5 prosentista 0,9 prosenttiin vuonna 2024 reaalitylöjen kasvussa.

Muista isoista talousalueista voidaan mainita Kiina, Intia, Japani sekä Venäjä. Kiinan talousnäkymät ovat pitkän nopean kasvun jakson jälkeen haastavat. Julkisiin investointeihin perustuva talousmalli näyttäisi olevan tiensä päässä, ja siihen liittyen kiinteistösektori on syvässä kriisissä. Kiinan vienti oli vaikeuksissa vuonna 2023, joskin se hieman piristyi loppuvuotta kohti. Vähittäiskauppa on samaan aikaan elpynyt jossain määrin, mutta yksityisen kulutuksen näkymät ovat yhä epävarmat. Talouskasvu hidastuu 4,3 prosenttiin vuonna 2024. Intian talousnäkymät ovat puolestaan suotuisat kuluttajien luottamuksen sekä teollisuuden näkymien pysyessä vahvana. Japanin talouden suotuisa kehitys

pysähtyi loppuvuonna 2023, ja sen kokonaistuotanto supistui. Venäjän talouskasvua näyttäisi lyhyellä aikavälillä kannattelevan sotaan liittyvä teollisuus. Eristäytyminen läntisestä maailmantaloudesta synkentää pidemmän aikavälin näkymiä.

Lähde: Taloudellinen katsaus/Talvi 2023 Valtiovarainministeriön julkaisuja - 2023:95

3.2. Kuntatalous vuosina 2023–2024

Kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos parani edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntatalouden vuoden 2023 ennakkollisen tilinpäätösanalyysin mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 1,8 mrd. euroa. Kolmasosa tuloksesta syntyi Helsingissä ja Espoossa (1,3 miljardia euroa vuonna 2023). Talous heikkenee vuonna 2024.

Vuonna 2023 oli paljon sote-uudistukseen liittyviä poikkeuseriä, kertaluonteisia kuntien tulosta parantavia tekijöitä. Ns. verohännät vuodelta 2022 paransivat tulosta 1,4 miljardilla eurolla ja takaisinperittävät valtionosuudet 0,5 miljardia euroa. Tilikauden positiivinen tulos muodostui siis kokonaan näistä kertaeristä.

Kuntien verotulot lähes puolittuivat vuodesta 2022. Valtionosuudet laskivat 66 %. Kuntatalouden kulojen kehitys tarkentuu vielä, koska vuosien 2022 ja 2023 menoja ei voi sote-uudistuksen takia sellaisenaan verrata toisiinsa. Kulut nousivat kuntiin jääneissä palveluissa palkankorotusten ja yleisen hintatason nousun takia. Yleinen ansiotasoindeksi nousi 4,2 %. Kunta- ja hyvinvointialalla palkankorotukset ylittivät tämän, koska sopimukset sisältävät ns. yleisen linjan lisäksi palkkarakenneohjelman ja palkkojen yhteensovittamisen kustannuksia. Kuntien palkkasumman arvioidaan kasvaneen noin 5 %. Kuluttajahintaindeksi nousi yli 6 % vuonna 2023. Vuonna 2024 kasvun ennakoidaan laskevan 2 prosenttiin.

Kuntien korkokulut kaksinkertaistuivat edellisvuodesta. Korkokulujen oletetaan kasvavan lähivuosina, vaikka markkinakorot ovat laskeneet huipputasosta ja keskuspankkien odotetaan laskevan korkoja kesästä 2024 alkaen.

Työllisten määrän kasvu taittui vuonna 2023, ja työllisyysaste laski hieman. Heikosta talouskasvusta huolimatta työllisyysasteen ja työttömyyden ennustetaan pysyvän vuonna 2024 vuoden 2023 tasolla (7,2 % vuonna 2023 ja 7,5 % vuonna 2024. Lähde: Taloudellinen katsaus Talvi 2023, VM 12/2023).

Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 50 kunnassa. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli ennakkotietojen mukaan 13.

Kuntien vuosikate oli 4,2 miljardia (v. 2022 noin 3,5 mrd. euroa), noin 168 % poistoista.

Kuntien lainakanta laski lähes 400 miljoonalla eurolla. Lainakanta oli yhteensä noin 18,4 miljardia euroa.

Kuntatalous 2024

Kuntataloudessa vuosi 2024 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella vaikealta. Tilikauden tulos jää alle puoleen vuodesta 2023, mutta vuosikate riittää kattamaan poistot. Toiminnan ja investointien rahavirta on kuitenkin negatiivinen ja lainakanta kasvaa.

Kuntien kustannuskehitykseen vaikuttavat kunta-alan palkankorotukset, jotka on sidottu vähintään valtakunnalliseen yleiseen linjaan vuosille 2023 ja 2024. Lisäksi kunta-alan palkkoja nostaa viisivuotinen palkkaohjelma vuosille 2023–2027, jolla palkat nousevat yhteensä noin viisi prosenttia.

Palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntahallinnon kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat sen suurimman kuluerän. Inflaation hidastuminen ja odotettavissa oleva korkojen lasku helpottavat muita kustannuspaineita.

Lähteet: Valtiovarainministeriö ja Kuntaliitto 2/2024

4. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talous

4.1 Liikelaitoksen taloudellinen katsaus

Yleinen osuus

Vuosi 2023 oli Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen viidestoista varsinainen toimintavuosi. Liikelaitoksen talous oli suuresta velkamäärästä huolimatta vahva, ja toiminta toteutui lähes tavoitteiden mukaisesti.

Liikelaitoksen tulos on mahdollistanut vakaan hintapolitiikan, mutta vuoden 2024 alusta puhdistuspalvelumaksua joudutaan korottamaan hieman. Korotuksen syynä on kiihtyneen inflaation aiheuttama kustannusten nousu ja toisaalta myös korkotason nousu. Liikelaitoksella on puhdistamon laajennuksesta huomattavasti lainaa ja pääomakustannukset ovatkin todella suuret.

Vaasan hallinto-oikeudesta saatiin päätös uudesta ympäristöluvasta 6.10.2023. Lainvoimaisen päätöksen mukaan purkupuutkea ei tarvitse siirtää, vaan se saa jäädä nykyiselle sijainnilleen. Päätös oli merkittävä liikelaitoksen taloudellisen tulevaisuuden kannalta, sillä purkupuutken siirto olisi ollut todella kallis investointi. Nyt investointirahoja voidaan käyttää paremmin ympäristöön vaikuttavasti ja investointimäärätkin ovat maltillisempia.

Liikelaitoksen hyvän kannattavuuden ylläpitäminen on jatkossakin välttämätöntä, jotta velkoja voidaan lyhentää ja samalla myös tehdä tarvittavat investoinnit toimintaan. Oikein kohdennetut ja oikein mitoitettut investoinnit ovat jatkossakin tärkeitä, sillä puhdistustuloksesta ei voi tinkiä.

Toimintatuotot

Liikevaihto oli 2 338 999,03 € eli 5,8 % talousarviota suurempi. Puhdistettujen jätevesikuutioiden määrä kasvoi 2 710 000 m³:oon. Määrä kasvoi 8,6 %:lla edellisestä vuodesta ja ylitti talousarvion 160 000 m³:lla. Laitilan osuus puhdistetusta jätevedestä oli 636.000 m³ ja Uudenkaupungin Veden (sis. Uusikaupunki, Kustavi, Pyhäranta) 2.074.000 m³. Uudenkaupungin Veden osalta puhdistettavan jäteveden määrä kasvoi 10,5 % vuodesta 2022 ja Laitilan määrä kasvoi 2,7 %.

Puhdistettavien kuutioiden määrään vaikuttavat eniten sateet, sulamisvedet ja tulvat, toisaalta myös viemärisaneerauksilla saavutettava jäteverkoston vuotovesiprosentin pieneneminen ja kolmantena merkittävänä tekijänä teollisuuden toiminta.

Liikelaitoksen puhdistushintaa korotettiin vuoden 2023 alusta 5,1 % (0,788 €/m³ -> 0,828 €/m³, alv 0 %). Puhdistettavien kuutioiden määrä myös kasvoi ennakoitua suuremmaksi, jolloin liikevaihtokin kasvoi 127 599 euroa talousarvion lukemaa suuremmaksi.

Toimintakulut

Toimintakulut olivat 1 452 515 euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 234 238 euroa.

Investoinnit

Liikelaitoksen investointimenot olivat 409 475 euroa ja se on 91,0 % suunnitelluista investoinneista. Puhdistamolla on investoitu prosessin parannukseen, piha-alueiden parantamiseen uuden ympäristöluvan mukaisiksi ja automaatioon. Suurin yksittäinen investointi oli tuloväljän uusiminen.

Henkilöstömenot

Laitoksen henkilöstömenot olivat 185 719 euroa, vain 7,9 % liikevaihdosta. Henkilöstömenot kasvoivat hieman edellisestä vuodesta.

Liikelaitoksen organisaatio on ohut. Vakka-Suomen Vedellä on kolme vakinaista työntekijää ja liikelaitoksen johtajana toimii Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen johtaja. Hänen työajastaan ja kustannuksistaan 15 % kohdistettiin Vakka-Suomen Vedelle. Samoin myös käyttöinsinöörin ja toimistonhoitajan työajasta ja kustannuksista 15 % kohdistui Vakka-Suomen Vedelle. Nämä kustannukset eivät kuitenkaan näy henkilöstömenoissa, vaan ne kirjataan palveluiden ostoihin.

Taloudellinen tulos, lainat ja rahavarat

Liikelaitoksen liikeylijäämä oli 443 303 euroa, 19,0 % liikevaihdosta. Liikelaitoksen liikevaihto ja ylijäämä kasvoivat vuoden 2022 tasosta. Kannattavuus oli hyvä.

Talousarviossa vuoden 2023 tuloksen arvioitiin olevan 6 25 euroa, mutta toteutunut tilikauden 2023 tulos oli 281 836,22 euroa. Se ylittää talousarvion tuloksen reilusti.

Liikelaitos ei ottanut uutta lainaa ja vanhoja lainoja lyhennettiin 588 293 eurolla. Liikelaitoksella oli vuoden lopussa 3 300 776 euroa lainaa. Liikelaitoksen suhteellinen velkaantuneisuusaste on velan määrän vähenemisestä ja liikevaihdon kasvusta huolimatta edelleen korkea 141, % (v. 2022 192,7 %, v. 2021 241,0 %, v. 2020 240,3 % ja v. 2019 265,4 %).

Korot nousivat merkittävästi ja näin ollen korkomenotkin kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna selkeästi. Liikelaitoksen korkomenot olivat 91 309,81 euroa eli 3,9 % liikevaihdosta.

Tämän lisäksi noussut korkotasoa vaikutti myös peruspääomasta maksettavaan korvaukseen. Vakka-Suomen Veden peruspääoma on 2 042 516 euroa ja liikelaitos maksaa peruspääomasta korvausta Uudenkaupungin kaupungille 12 kk euriborin vuoden keskikoron mukaan, kuitenkin enintään 4,5 %. Peruspääomasta maksetaan siis korkoa enintään 91.913 euroa. Aiempina negatiivisten korkojen vuosina korvausta ei ole maksettu, mutta nyt korkotasojen nousun myötä peruspääomasta maksettiin korkoa Uudenkaupungin kaupungille 79 310,91 euroa eli n. 3,4 % liikevaihdosta.

Poistot olivat 638 240,55 euroa eli 26,7 % liikevaihdosta. Poistot ovat lähes kaksinkertaistuneet vuoteen 2019 verrattuna, jolloin ne olivat 355 155,44 euroa. Vuosina 2020, 2021 ja 2022 poistot olivat samaa tasoa kuin vuonna 2023.

Sijoitetun pääoman tuotto oli 2,1 % ja (v.2022 1,0 % ja v. 2021 2,9 %) ja voittoprosentti oli 11,7 % (v. 2022 5,2 % ja v. 2021 8,8 %).

Liikelaitoksen rahavarat olivat vuoden lopussa 338.927,80 euroa. Vuotta aiemmin rahavaroja oli 432 030,46 euroa eli rahavarat pienivät 93 102,66 euroa. Liikelaitoksen maksuvalmius oli hyvä.

Liikelaitoksen kannattavuus oli hyvä vuonna 2023.

Yhteenveto

Liikelaitoksen kannattavuus on hyvä. Liikevaihto on pysynyt jo pidempään samalla tasolla, vaikka toki pientä vaihtelua onkin. Tulosta heikentävät merkittävästi kasvaneet poistot ja toisaalta liikelaitoksen taloutta rasittavat suuret pääomakustannukset. Liikelaitoksen lainakanta on kasvanut aiempina

vuosina puhdistamoinvestoinnin myötä, mutta nykyisin lainakanta jälleen pienenee. Lainoja lyhennettiin 590 000 eurolla, ja lainaa on jäljellä 3,3 miljoonaa euroa.

Liikelaitoksen hyvä taloudenhallinta on pitkään mahdollistanut vakaan hintapolitiikan, mutta muutokset maailmantaloudessa ovat pakottaneet liikelaitoksen nostamaan puhdistuspalveluiden hintoja. Inflaation ja koronnousun vuoksi hintoja on jouduttu nostamaan kahtena peräkkäisenä vuonna. Vuoden 2024 alusta uusi arvonlisäveroton puhdistuspalvelumaksu on 0,867 €/m³ (v. 2023 0,828 €/m³ ja v. 2022 0,788 €/m³).

Suunnitelmakauden 2024–2026 investointien rahoitus päätetään myöhemmin. Pienemmät investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella, mutta mikäli jälkikäsitteilyn prosesseihin investoidaan, niin niiden rahoitus tapahtuu lainarahalla.

4.2 Olennaiset muutokset Vakka-Suomen Veden toiminnassa ja taloudessa 2023

Puhdistamosaneerauksen valmistuttua investoinneissa on palattu normaalille tasolle. Puhdistamolla on investoitu prosessin parannukseen, piha-alueiden parantamiseen uuden ympäristöluvan mukaisesti ja automaatioon. Suurin yksittäinen investointi oli tuloväljän uusiminen.

Vaasan hallinto-oikeudesta saatiin päätös uudesta ympäristöluvasta 6.10.2023. Lainvoimaisen päätöksen mukaan purkuputkea ei tarvitse siirtää, vaan se saa jäädä nykyiselle sijainnilleen. Lupapäätöksen mukaan luvanhakijan on kuitenkin tehtävä selvitys jätevesien jälkikäsitteilyn ja hygienisoinnin tarpeesta ja toteuttamismahdollisuuksista sekä niiden vaikutuksista jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien laatuun ja määrään 30.6.2025 mennessä. Lisäksi ympäristöluvassa edellytetään puhdistamon piha-alueiden asfaltointeja ja uuden sakeuttamon kattamista.

Viemäriverkostoon tulee edelleen liikaa hulevesiä ja sateet vaikuttavat oleellisesti jätevesimäärään. Asiasta on muistutettu alueen vesihuoltolaitoksia ja kehoitettu etsimään pahimpia ongelmakohtia ja saneeraamaan ne.

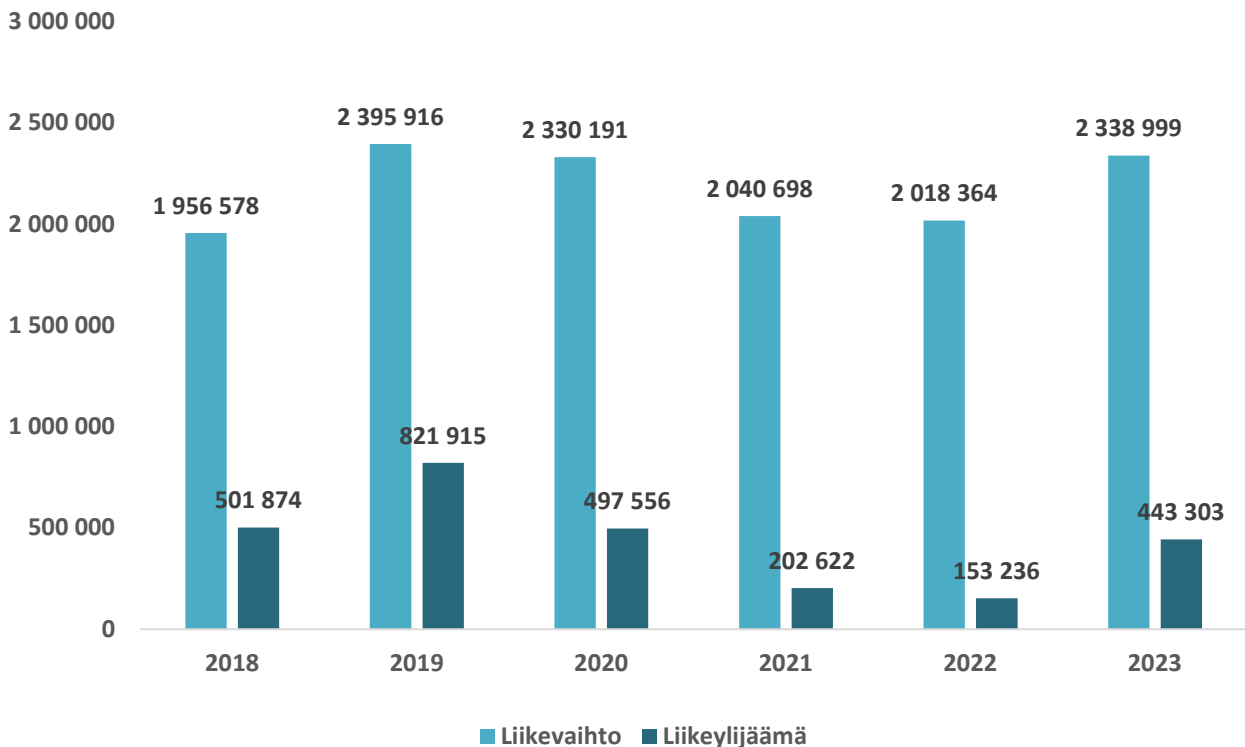
Jätevedenpuhdistuksen toimintaan pyritään vaikuttamaan myös teollisuusjätevesisopimuksilla. Niiden avulla saadaan säännötettyä sekä jäteveden määrää että laatua. Jätevedenpuhdistamon tehokkaan toiminnan varmistamiseksi jäteveden laadun ja virtaaman tulisi olla mahdollisimman tasalaatuista. Laadun ja virtaaman muutokset liittyvät käytännössä kokonaan hulevesiin tai teollisuuden jätevesiin.

Uudenkaupungin Veden toiminta-alueella teollisuusjätevesisopimuksia on allekirjoitettuna kymmenen kappaletta ja selvitystyö (ei kuitenkaan tarvetta sopimukselle) on tehty kahdessa yrityksessä. Laitilassa on allekirjoitettuna kolme ja Kustavissa allekirjoitettuja sopimuksia on kaksi kappaletta. Pyhä-rannassa ei ole vielä yhtään allekirjoitettua sopimusta,

Vuonna 2023 on päivitetty jätevedenpuhdistamon pelastussuunnitelmia ja tehty yhteistyötä Turvatekniikan keskuksen kanssa koskien jätevedenpuhdistamon turvallisuusasioita.

Liikevaihto ja liikeylijäämä 2023

Vakka-Suomen Vesi	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liikevaihto	1 956 578	2 395 916	2 330 191	2 040 698	2 018 364	2 338 999
Liikeylijäämä	501 874	821 915	497 556	202 622	153 236	443 303
Liikeylijäämä, % liikevaihdosta	25,7 %	34,3 %	21,4 %	9,9 %	7,6 %	19,0 %
Liikevaihdon muutos, %		22,5 %	-2,7 %	-12,4 %	-1,1 %	15,9 %

5. Palkat ja henkilöstö

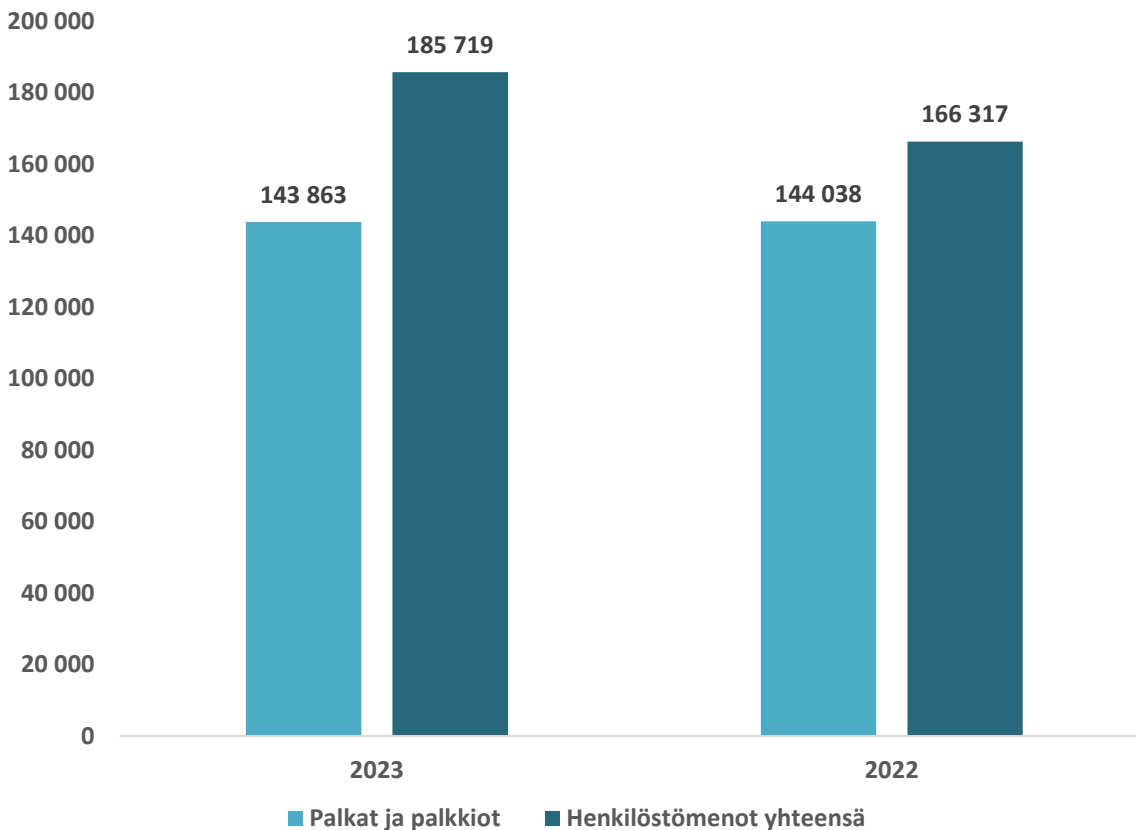
Vakinainen henkilöstö 2019–2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Henkilöstö yhteensä	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Palkat ja henkilöstömenot

	2023	2022	Muutos, €	Muutos, %
Palkat ja palkkiot	143 863	144 038	-175	-0,1 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	
Jaksotetut palkat	4 766	-9 683	14 449	-149,2 %
Eläkekulut	30 764	28 853	1 911	6,6 %
Muut henkilösivukulut	6 325	3 108	3 217	103,5 %
Henkilöstömenot yhteensä	185 719	166 317	19 402	11,7 %

Maksetut palkat ja henkilöstömenot

6. Käyttötalousmenot

Toimintakulut olivat 1 259 303 euroa. Toimintakuluista palvelujen osuus on 42,4 %, henkilöstökulujen 14,7 % ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden 42,7 %. Palvelujen ostot ovat iso menoerä, koska liikelaitos ostaa lietteenkäsittelyn palveluna. Toimintakulut nousivat 41 025 euroa, 3,4 % ja toimintatuotot kasvoivat 321 311 euroa, 15,9 % vuodesta 2022. Toimintakate nousi 35,0 %, 280 286 euroa, vuodesta 2022.

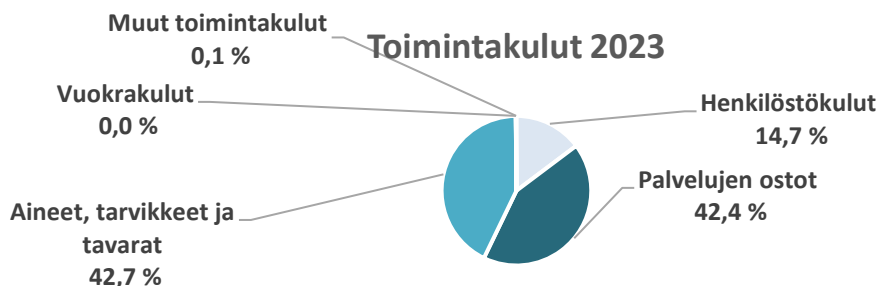
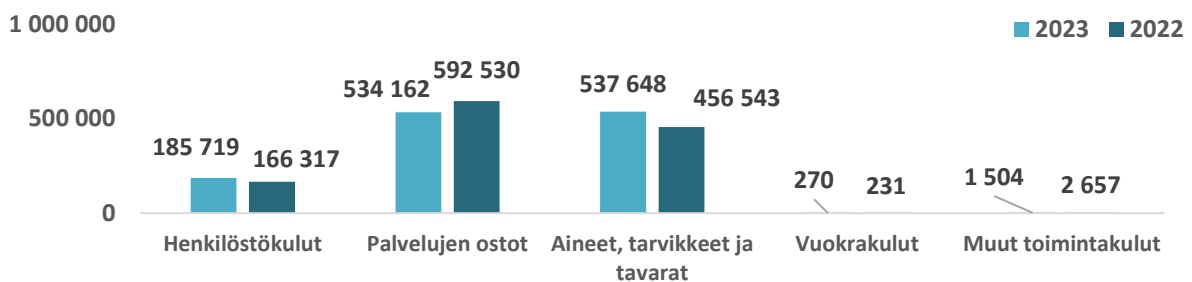
	2023	2022	Muutos %
Toimintatuotot	2 340 846	2 019 535	15,9 %
Toimintakulut	-1 259 303	-1 218 277	3,4 %
Toimintakate	1 081 544	801 258	35,0 %

Toimintatuotot

	2023	2022	Muutos %
Myyntituotot	2 338 999	2 018 364	15,9 %
Muut toimintatuotot	1 847	1 171	57,8 %
Yhteensä	2 340 846	2 019 535	15,9 %

Toimintakulut

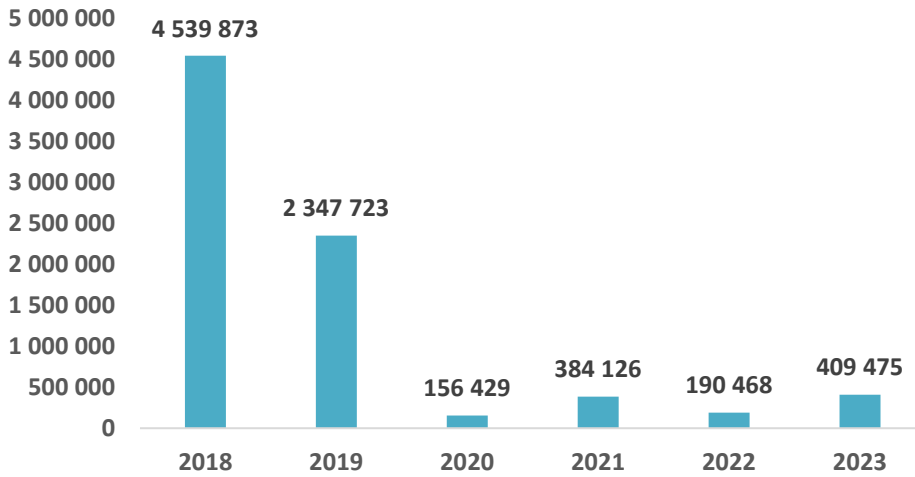
	2023	2022	Muutos %
Henkilöstökulut	185 719	166 317	11,7 %
Palvelujen ostot	534 162	592 530	-9,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	537 648	456 543	17,8 %
Vuokratkulut	270	231	17,1 %
Muut toimintakulut	1 504	2 657	-43,4 %
Yhteensä	1 259 303	1 218 277	3,4 %

7. Investointimenot

Investointimenot

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Investointimenot	4 539 873	2 347 723	156 429	384 126	190 468	409 475

8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi 2023

Huomioita sisäisestä valvonnasta Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen osalta

Liikelaitoksen toiminnassa on noudatettu Uudenkaupungin kaupungin hyväksymää hallintosääntöä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjetta, talousarvion täytäntöönpanomääräyksiä sekä muita annettuja ohjeita.

Riskienhallinta

Liikelaitoksen toiminnassa on selvitetty teknisiä, taloudellisia ja strategisia riskejä ja kehittämismahdollisuuksia. Riskienhallinta on jatkuvaa ja riskejä arvioidaan uudelleen vuosittain.

Kokonaisarvio sisäisen valvonnan toimivuudesta ja riskien arviointi ja riskienhallintasuunnitelma

Kokonaisuudessaan liikelaitoksen sisäisen valvonnan voidaan todeta toimivan hyvin, mutta kehittämistarpeita on edelleen eri osa-alueilla.

Liikelaitoksen toiminta on kokonaisuudessaan ollut sille asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaista.

9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikauden ylijäämän muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Liikelaitoksen talous oli ylijäämäinen. Liikelylijäämä oli noin 443 303 euroa ja tilikauden ylijäämä 281 836 euroa.

Tuloslaskelma

	2023	2022
Liikevaihto	2 338 999	2 018 364
Liiketoiminnan muut tuotot	1 847	1 171
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-537 648	-456 543
Palvelujen ostot	-534 162	-592 530
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-148 630	-134 355
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-30 764	-28 853
Muut henkilösivukulut	-6 325	-3 108
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-638 241	-648 021
Liiketoiminnan muut kulut	-1 774	-2 887
Liikelylijäämä (-alijäämä)	443 303	153 236
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	36	3
Muille maksetut korkokulut	-91 310	-23 490
Korvaus peruspääomasta	-79 311	-25 062
Muut rahoituskulut	-56	-12
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	272 662	104 675
Satunnaiset erät		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	272 662	104 675
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 175	9 175
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	281 836	113 850
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,4	1,1
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	3,8	1,4
Voitto, %	11,7	5,2

9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Maksuvalmius oli tyydyttävä.

Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikelylijäämä	443 303	153 236
Poistot ja arvonalennukset	638 241	648 021
Rahoitustuotot ja -kulut	-170 641	-48 561
Toiminnan rahavirta yht.	910 902	752 697
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-409 475	-190 468
Investointien rahavirta yht.	-409 475	-190 468
Toiminnan ja investointien rahavirta	501 427	562 229
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-588 293	-758 293
Lainakannan muutokset yhteensä	-588 293	-758 293
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-260	285
Saamisten muutos kunnalta	-228 001	-9 614
Saamisten muutos muilta	-104 604	82 897
Korottomien velkojen muutos kunnalta	12 169	23 821
Korottomien velkojen muutos muilta	314 459	-111 891
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-6 237	-14 503
Rahoituksen rahavirta	-594 529	-772 795
Rahavarojen muutos	-93 103	-210 566
Rahavarat 31.12.	338 928	432 030
Rahavarat 1.1.	432 030	642 597
Rahavarojen muutos	-93 103	-210 566
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	1 260 240	-2 961 836
Investointien tulorahoitus, %	222,5	395,2
Lainanhoitokate	1,5	1,0
Kassan riittävyys, pv	51,0	71,2
Quick ratio	0,8	0,8
Current ratio	0,8	0,8

9.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase

TASE 31.1.2023	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	12 351 362	12 580 127
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Aineelliset hyödykkeet	12 280 362	12 509 127
Rakennukset	9 751 615	10 069 982
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 200 860	2 196 508
Koneet ja kalusto	33 275	48 034
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	294 612	194 603
Sijoitukset	71 000	71 000
Muut saamiset	71 000	71 000
VAIHTUVAT VASTAAVAT	876 114	636 611
Saamiset	537 186	204 581
Lyhytaikaiset	537 186	204 581
Myyntisaamiset	132 058	48 297
Saamiset kunnalta	352 002	124 001
Muut saamiset	53 126	32 283
Rahat ja pankkisaamiset	338 928	432 030
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 227 476	13 216 738
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	9 254 190	8 972 354
Peruspääoma	2 042 516	2 042 516
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 929 838	6 815 988
Tilikauden ylijäämä	281 836	113 850
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	139 147	148 321
Poistoero	139 147	148 321
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	24	285
Muiden toimeksiantojen pääomat	24	285
VIERAS PÄÄOMA	3 834 114	4 095 779
Pitkäaikainen	2 712 484	3 300 776
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 712 484	3 300 776
Lyhytaikainen	1 121 630	795 002
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	588 293	588 293
Ostovelat	341 695	96 645
Korottomat velat kunnilta	51 195	39 026
Muut velat	5 694	3 858
Siirtovelat	134 754	67 181
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 227 476	13 216 738
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	71,0	69,0
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	163,9	202,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	7 212	6 930
Lainakanta 31.12., 1 000 €	3 301	3 889
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	71	71

Tunnuslukujen määritelmät

Tuloslaskelman tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$

Tunnusluku kertoo liikelaitoksen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$

Voitto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä enne varauksia ja veroja muodostuu liikevaihdosta.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate

= $(\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudelta}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Hyvä >1, tyydyttävä 0,5-1, heikko <0,5.

Current ratio

= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten kesken. Hyvä >2, tyydyttävä 1-2, heikko <1.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

= $(\text{edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}) / 1000$

Lainakanta 31.12., 1000 €

= $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})) / 1000$

Lainasaamiset 31.12., 1000 €

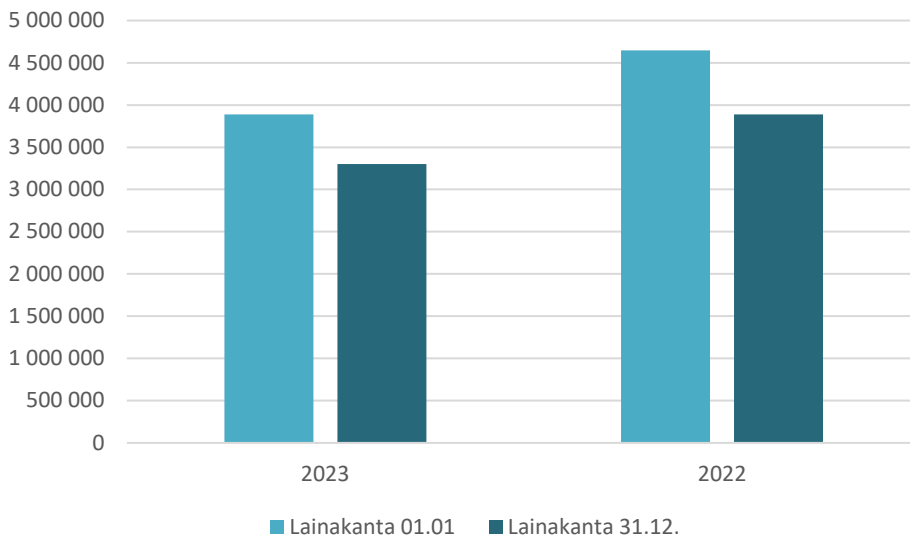
= $\text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset} / 1000$

Lainat 2022–2023 (pitkä- ja lyhytaikaiset)

Pitkä- ja lyhytaikaiset lainat

	2023	2022
Lainakanta 01.01	3 889 069	4 647 362
Lyhennykset	-588 293	-758 293
Lainan otto	0	0
Lainakanta 31.12.	3 300 776	3 889 069

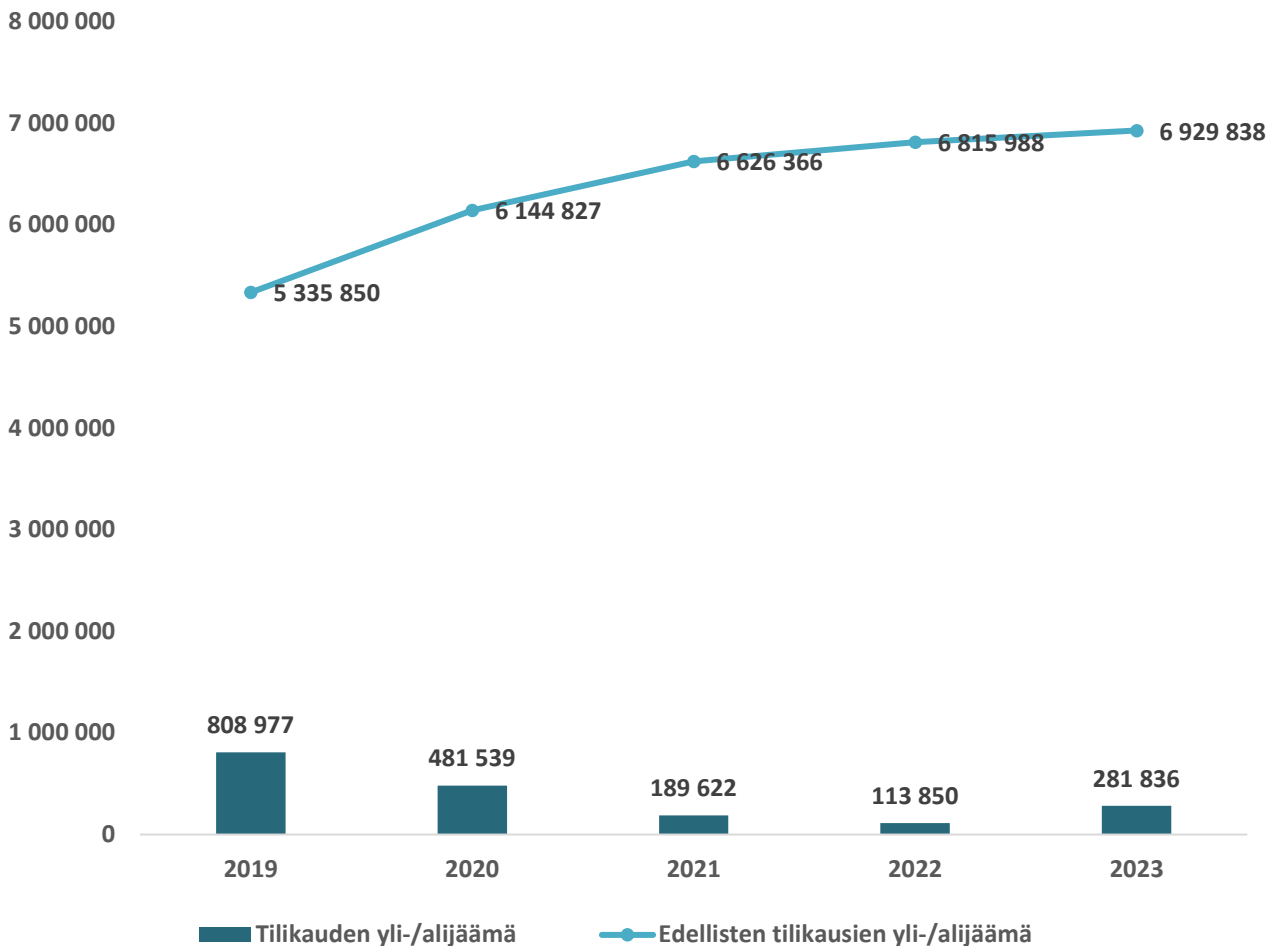
Lainakanta 1.1. ja 31.12.

Yli- ja alijäämä 2019–2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 335 850	6 144 827	6 626 366	6 815 988	6 929 838
Tilikauden yli-/alijäämä	808 977	481 539	189 622	113 850	281 836
Kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2023 lopussa					7 211 674

Ylijäämä/alijäämä

11. Kokonaismenot ja -tulot 2023

TULOT	€	%	MENOT	€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	2 340 846	100,0 %	Toimintakulut	1 259 303	51,9 %
Verotulot		0,0 %	- Valmistus omaan käyttöön		0,0 %
Valtionosuudet		0,0 %	Korkokulut	91 310	3,8 %
Korkotuotot		0,0 %	Muut rahoituskulut	79 367	3,3 %
Muut rahoitustuotot	36	0,0 %	Satunnaiset kulut		0,0 %
Satunnaiset tuotot		0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %	Pakollisten varausten muutos		0,0 %
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	- Pakollisten varausten lis. +/väh. -		0,0 %
		0,0 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		0,0 %
Investoinnit		0,0 %			0,0 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0,0 %	Investoinnit		0,0 %
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	investointimenot	409 475	16,9 %
		0,0 %			0,0 %
Rahoitustoiminta		0,0 %	Rahoitustoiminta		0,0 %
Antolainasaamisten vähennys		0,0 %	Antolainasaamisten lisäys		0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	588 293	24,2 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0 %
Oman pääoman lisäykset		0,0 %	Oman pääoman vähennykset		0,0 %
		0,0 %			0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	2 340 882	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	2 427 748	100,0 %

12. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulo ennen varausten ja rahastojen muutosta	272 661,72
Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:	
Poistoerot	
Kertyneiden poistoerojen tuloutus suunnitelman mukaan	
Varausten vähennys	9 174,50
Poistoeron muutos yhteensä	9 174,50
Vuoden 2023 ylijäämä	281 836,22
siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämätilille	

II Toteutumisvertailu

1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminta-ajatus

Vakka-Suomen Vesi tuottaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukasta jätevedenpuhdistuspalvelua toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.

Vakka-Suomen Vesi on alueensa merkittävin ympäristötoimija, joka saavuttaa kaikki sille asetetut tavoitteet ja pyrkii aktiivisesti parantamaan toimintaansa.

Tavoitteet

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Työturvallisuus	Terveyskeskuskäyntiä edellyttävien tapaturmien määrä 0.	0
Puhdistamon toiminta	Ei poikkeamia ympäristöluvan vaatimuksista.	Puhdistamon tavoitteista saavutettu: - Neljännesvuositavoitteista 15/24 - Puolivuosittavoitteista 7/14 - Vuositavoitteista 1/1 - Yhteensä 23/29
Viemäriverkoston toiminta	Ympäristöhaittoja aiheuttavien kohteiden lukumäärä ≤1 kpl	0

Resurssit

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Tot. 2023
Henkilöstön määrä	3,0	3,0	3,0	3,0

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos ostaa Uudenkaupungin Vesi liikelaitokselta 15 % liikelaitosjohtajan ja käyttöinsinöörin sekä toimistonhoitajan työajasta.

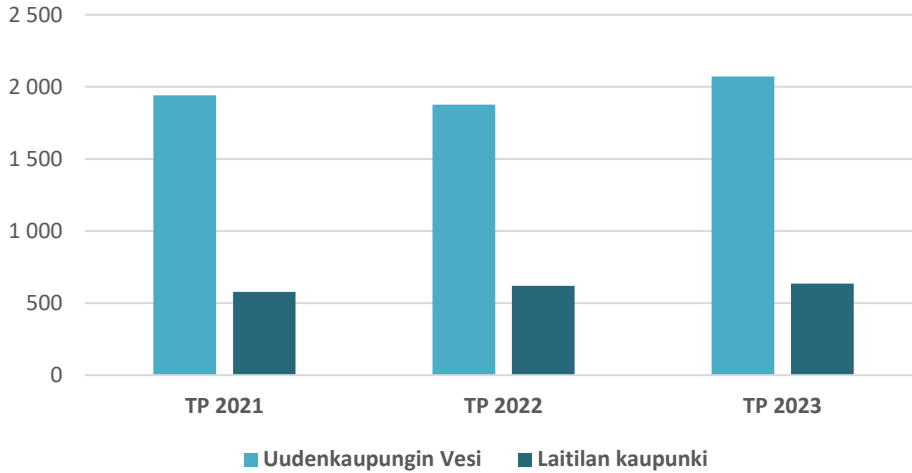
Tilivelvolliset

Liikelaitoksen johtaja

Suoritteiden toteutuminen

1000m ³	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Käytön %
Uudenkaupungin Vesi	2 239	1 940	1 877	2 000	2 073	103,7 %
Laitilan kaupunki	648	578	619	550	636	115,7 %
Yhteensä	2 887	2 518	2 496	2 550	2 710	106,3 %

Puhdistettu jätevesi 1 000 m³

1.2 Talouden toteutuminen

Käyttötalous

	TP 2022	TA 2023	Ta- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Liiketoiminnan myyntituotot	2 018 364	2 211 400	0	2 211 400	2 338 999	-127 599	105,8 %
Myyntituotot	2 018 364	2 211 400	0	2 211 400	2 338 999	-127 599	105,8 %
Muut toimintatuotot	1 171	0	0	0	1 847	-1 847	
Muut toimintatuotot	1 171	0	0	0	1 847	-1 847	
TOIMINTATUOTOT	2 019 535	2 211 400	0	2 211 400	2 340 846	-129 446	105,9 %
Palkat ja palkkiot	-134 355	-148 348	0	-148 348	-148 630	282	100,2 %
Eläkekulut	-28 853	-28 297	0	-28 297	-30 764	2 467	108,7 %
Muut henkilösivukulut	-3 108	-6 280	0	-6 280	-6 325	46	100,7 %
Henkilöstökulut	-166 317	-182 925	0	-182 925	-185 719	2 794	101,5 %
Muiden palvelujen ostot	-592 530	-724 940	0	-724 940	-534 162	-190 779	73,7 %
Palvelujen ostot	-592 530	-724 940	0	-724 940	-534 162	-190 779	73,7 %
Ostot tilikauden aikana	-456 543	-542 450	0	-542 450	-537 648	-4 802	99,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-456 543	-542 450	0	-542 450	-537 648	-4 802	99,1 %
Vuokrakulut	-231	-200	0	-200	-270	70	135,1 %
Muut toimintakulut	-2 657	-2 000	0	-2 000	-1 504	-496	75,2 %
Muut toimintakulut	-2 887	-2 200	0	-2 200	-1 774	-426	80,7 %
TOIMINTAKULUT	-1 218 277	-1 452 515	0	-1 452 515	-1 259 303	-193 212	86,7 %
TOIMINTAKATE	801 258	758 885	0	758 885	1 081 544	-322 658	142,5 %
Suunnitelman mukaiset pois- totot	-648 021	-652 248	0	-652 248	-638 241	-14 007	97,9 %
POISTOT JA ARVON- ALENTUMISET	-648 021	-652 248	0	-652 248	-638 241	-14 007	97,9 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ	153 236	106 637	0	106 637	443 303	-336 666	415,7 %

2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2022	Arvio 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Liikevaihto	2 018 364	2 211 400	2 338 999	-127 599	105,8 %
Liiketoiminnan muut tuotot	1 171	0	1 847	-1 847	
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-456 543	-542 450	-537 648	-4 802	99,1 %
Palvelujen ostot	-592 530	-724 940	-534 162	-190 779	73,7 %
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-134 355	-148 348	-148 630	282	100,2 %
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-28 853	-28 297	-30 764	2 467	108,7 %
Muut henkilösivukulut	-3 108	-6 280	-6 325	46	100,7 %
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-648 021	-652 248	-638 241	-14 007	97,9 %
Arvonalentumiset					
Liiketoiminnan muut kulut	-2 887	-2 200	-1 774	-426	80,7 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	153 236	106 637	443 303	-336 666	415,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	3	0	36	-36	
Korkokulut	-23 490	-68 737	-91 310	22 573	132,8 %
Korvaus peruspääomasta	-25 062	-40 850	-79 311	38 461	194,2 %
Muut rahoituskulut	-12	0	-56	56	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	104 675	-2 950	272 662	-275 612	-9243,5 %
Satunnaiset erät					
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	104 675	-2 950	272 662	-275 612	-9243,5 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 175	9 175	9 175	0	100,0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	113 850	6 225	281 836	-275 611	4527,4 %

3. Investointien toteutuminen

Investoinnit hankkeittain

		TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
	Toimintakulut	-6 006	-30 000	0	-30 000	-2 900	-27 100	9,7 %
	Toimintakate	-6 006	-30 000	0	-30 000	-2 900	-27 100	9,7 %
9702	Pietolan pumppaamo	-6 006	-30 000	0	-30 000	-2 900	-27 100	9,7 %
	Toimintakulut	0	0	0	0	5 488	-5 488	
	Toimintakate	0	0	0	0	5 488	-5 488	
9703	Siirtoviemärin saneeraus	0	0	0	0	5 488	-5 488	
	Toimintakulut	-39 257	-30 000	0	-30 000	-99 979	69 979	333,3 %
	Toimintakate	-39 257	-30 000	0	-30 000	-99 979	69 979	333,3 %
9704	Prosessin parannus, vesimäärän mittausta, COD, öljypitoisuuden mittausta	-39 257	-30 000	0	-30 000	-99 979	69 979	333,3 %
	Toimintakulut	-5 300	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
	Toimintakate	-5 300	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
9708	Pumppaamoiden saneeraus	-5 300	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
	Toimintakulut	-49 023	-80 000	0	-80 000	-40 944	-39 056	51,2 %
	Toimintakate	-49 023	-80 000	0	-80 000	-40 944	-39 056	51,2 %
9719	Vanhan osan automaation siirto uuteen järjestelmään	-49 023	-80 000	0	-80 000	-40 944	-39 056	51,2 %
	Toimintakulut	-86 643	-20 000	0	-20 000	-12 480	-7 520	62,4 %
	Toimintakate	-86 643	-20 000	0	-20 000	-12 480	-7 520	62,4 %
9720	Auto-/varastokatos	-86 643	-20 000	0	-20 000	-12 480	-7 520	62,4 %
	Toimintakulut	-4 239	-30 000	0	-30 000	-117 459	87 459	391,5 %
	Toimintakate	-4 239	-30 000	0	-30 000	-117 459	87 459	391,5 %
9721	Pihan asfaltointi ymp. luvan vaatimusten mukaisesti	-4 239	-30 000	0	-30 000	-117 459	87 459	391,5 %
	Toimintakulut	0	-170 000	0	-170 000	-104 200	-65 800	61,3 %
	Toimintakate	0	-170 000	0	-170 000	-104 200	-65 800	61,3 %
9723	Tuloväljän uusinta	0	-170 000	0	-170 000	-104 200	-65 800	61,3 %
	Toimintakulut	0	-60 000	0	-60 000	-37 001	-22 999	61,7 %
	Toimintakate	0	-60 000	0	-60 000	-37 001	-22 999	61,7 %
9724	Esiselkeytyksen ryhmäkeskus	0	-60 000	0	-60 000	-37 001	-22 999	61,7 %
	Investoinnit, Vakka-Suomen Vesi							
	Toimintakulut	-190 468	-450 000	0	-450 000	-409 475	-40 525	91,0 %
	Toimintakate	-190 468	-450 000	0	-450 000	-409 475	-40 525	91,0 %
	Investoinnit, Vakka-Suomen Vesi yhteensä	-190 468	-450 000	0	-450 000	-409 475	-40 525	91,0 %

4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä	153 236	106 637	443 303	-336 666	415,7 %
Poistot ja arvonalennukset	648 021	652 248	638 241	14 007	97,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 561	-109 587	-170 641	61 054	155,7 %
Toiminnan rahavirta yht.	752 697	649 298	910 902	-261 604	140,3 %
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-190 468	-450 000	-409 475	-40 525	91,0 %
Investointien rahavirta yht.	-190 468	-450 000	-409 475	-40 525	91,0 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	562 229	199 298	501 427	-302 129	251,6 %
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset	0	0	0	0	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-758 293	-648 293	-588 293	-60 000	90,7 %
Lainakannan muutokset yhteensä	-758 293	-648 293	-588 293	-60 000	90,7 %
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	285	0	-260	260	
Saamisten muutos kunnalta	73 284	0	-332 605	332 605	
Korottomien velkojen muutos	-88 071	0	326 628	-326 628	
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-14 503	0	-6 237	6 237	
Rahoituksen rahavirta	-772 795	-648 293	-594 529	-53 764	91,7 %
Rahavarojen muutos	-210 566	-448 995	-93 103	-355 892	20,7 %

5. Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus

Valtuustoon nähden liikelaitoksen osalta sitovia eriä ovat rahoitustoimen peruspääoman korko, lainamäärä sekä investointien kokonaistaso.

Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja taloussuunnitelman sekä talousarvioon perustuvat sitovuustason käyttösuunnitelmat. Käyttösuunnitelmassa päätetään, miten määrärahat käytetään ja miten asetetut tulostavoitteet saavutetaan.

Käyttötaloudessa noudatetaan koko talousarvion osalta liikelaitoksen tulosalueen nettomenositovuutta ja sitovaksi eräksi määritellään toimintakate.

Investoinneissa määrärahojen sitovuustasona on valtuuston hyväksymä investointien kokonaistaso. Johtokunta päättää investointikohteet.

Kaupungin hallintosäännön 29 §:n mukaan liikelaitoksen johtaja päättää alle 150.000 euron hankinnoista, urakoista ja ostopalveluista päättäminen myönnettyjen määrärahojen ja talousarvion rajoissa.

Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2023

Talousarvio-osa Tulosalue	Sitovuus N/B	Arvio 2023	Lisätalousarvio 2023	Talousarvio yhteensä	Käyttö 2023	Poikkeama
Käyttötaloudessa						
Vakka-Suomen Vesi yhteensä	N	758 885	0	758 885	1 081 544	-322 658
Rahoitustoimiossa						
Vakka-Suomen Vesi						
Korkotuotot	B	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	B	0	0	0	36	-36
Korkokulut	B	-68 737	0	-68 737	-91 310	22 573
Muut rahoituskulut	B	-40 850	0	-40 850	-79 367	38 517
Poistoeron muutos	N	9 175	0	9 175	9 175	0
Rahoitustoimiossa yhteensä		-100 412	0	-100 412	-161 467	61 055
Investointiossa						
Vakka-Suomen Vesi yhteensä	N	-450 000	0	-450 000	-409 475	-40 525
Rahoitusosassa						
Vakka-Suomen Vesi						
Antolainojen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset		0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-648 293	0	-648 293	-588 293	-60 000
Rahoitusosassa yhteensä		-648 293	0	-648 293	-588 293	-60 000

5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset

Käyttötalouden toimintakate oli talousarviota parempi 322 658 euroa.

Käyttötalouden sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2023	Käyttö 2023	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vakka-Suomen Vesi				
Toimintakate	758 885	1 081 544	322 658	

Investointien sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2023	Käyttö 2023	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vakka-Suomen Vesi				
Investoinnit, netto	-450 000	-409 475		-40 525

III Tilinpäätöslaskelmat

1. Tuloslaskelma

	2023	2022
Liikevaihto	2 338 999,03	2 018 364,48
Liiketoiminnan muut tuotot	1 847,35	1 170,51
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-537 648,11	-456 542,93
Palvelujen ostot	-534 161,70	-592 530,19
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-148 629,59	-134 355,40
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-30 763,64	-28 853,02
Muut henkilösivukulut	-6 325,47	-3 108,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-638 240,55	-648 021,46
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-1 774,33	-2 887,47
Liikeylijäämä (-alijäämä)	443 302,99	153 236,09
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	35,72	2,90
Muille maksetut korkokulut	-91 309,81	-23 490,18
Korvaus peruspääomasta	-79 310,91	-25 061,68
Muut rahoituskulut	-56,27	-12,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	272 661,72	104 675,13
Satunnaiset erät		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	272 661,72	104 675,13
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 174,50	9 174,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	281 836,22	113 849,63
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,4	1,1
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	3,8	1,4
Voitto, %	11,7	5,2

2. Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikelylijäämä	443 302,99	153 236,09
Poistot ja arvonalennukset	638 240,55	648 021,46
Rahoitustuotot ja -kulut	-170 641,27	-48 560,96
Toiminnan rahavirta yht.	910 902,27	752 696,59
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-409 475,47	-190 467,66
Investointien rahavirta yht.	-409 475,47	-190 467,66
Toiminnan ja investointien rahavirta	501 426,80	562 228,93
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-588 292,64	-758 292,67
Lainakannan muutokset yhteensä	-588 292,64	-758 292,67
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-260,03	284,51
Saamisten muutos kunnalta	-228 000,59	-9 613,60
Saamisten muutos muilta	-104 604,42	82 897,16
Korottomien velkojen muutos kunnalta	12 168,94	23 820,68
Korottomien velkojen muutos muilta	314 459,28	-111 891,46
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-6 236,82	-14 502,71
Rahoituksen rahavirta	-594 529,46	-772 795,38
Rahavarojen muutos	-93 102,66	-210 566,45
Rahavarat 31.12.	338 927,80	432 030,46
Rahavarat 1.1.	432 030,46	642 596,91
Rahavarojen muutos	-93 102,66	-210 566,45
Liikelaitosten tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	1 260 240	-2 961 836
Investointien tulorahoitus, %	222,5	395,2
Lainanhoitokate	1,5	1,0
Kassan riittävyys, pv	51,0	71,2
Quick ratio	0,8	0,8
Current ratio	0,8	0,8

3. Tase

TASE 31.1.2023	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	12 351 361,95	12 580 127,03
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	12 280 361,95	12 509 127,03
Rakennukset	9 751 615,34	10 069 982,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 200 859,51	2 196 507,75
Koneet ja kalusto	33 275,27	48 034,04
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	294 611,83	194 603,18
Sijoitukset	71 000,00	71 000,00
Muut saamiset	71 000,00	71 000,00
VAHTUVAT VASTAAVAT	876 113,57	636 611,22
Saamiset	537 185,77	204 580,76
Lyhytaikaiset	537 185,77	204 580,76
Myyntisaamiset	132 058,09	48 296,98
Saamiset kunnalta	352 001,85	124 001,26
Muut saamiset	53 125,83	32 282,52
Rahat ja pankkisaamiset	338 927,80	432 030,46
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 227 475,52	13 216 738,25
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	9 254 190,21	8 972 353,99
Peruspääoma	2 042 516,38	2 042 516,38
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 929 837,61	6 815 987,98
Tilikauden ylijäämä	281 836,22	113 849,63
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	139 146,56	148 321,06
Poistoero	139 146,56	148 321,06
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	24,48	284,51
Muiden toimeksiantojen pääomat	24,48	284,51
VIERAS PÄÄOMA	3 834 114,27	4 095 778,69
Pitkäaikainen	2 712 483,85	3 300 776,49
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 712 483,85	3 300 776,49
Lyhytaikainen	1 121 630,42	795 002,20
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	588 292,64	588 292,64
Ostovelat	341 694,65	96 644,65
Korottomat velat kunnilta	51 194,56	39 025,62
Muut velat	5 694,44	3 858,20
Siirtovelat	134 754,13	67 181,09
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 227 475,52	13 216 738,25
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	71,0	69,0
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	163,9	202,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	7 212	6 930
Lainakanta 31.12., 1 000 €	3 301	3 889
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	71	71

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Käyttöomaisuuden arvostus

Kaupungin omaisuus arvostettiin uudelleen 01.01.1997 kuntien siirtyessä uuteen kirjanpitokäsitteeseen. Rakennusten ja rakennelmien hankintahinnat ja näihin investointeihin saadut rahoitusosuudet selvitettiin ja tehtiin hankintahetkestä alkaen suunnitelman mukaiset poistot.

Jäännösarvot 31.12.1996 otettiin avaavan taseen 01.01.1997 alkuarvoksi ja jäljellä oleva poisto-aika otettiin poistoajaksi. Joidenkin Kalannin kunnalta siirtyneiden rakennusten hankintahintojen ja -aikojen selvittäminen lakkautetun kunnan arkistosta havaittiin liian työlääksi, ja näiden kohteiden osalta otettiin 01.01.1997 arvoksi kirjanpitoarvo 31.12.1990 ja jäljellä olevaksi poistoajaksi 10 vuotta.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on 15.11.2011 antanut uuden yleisohjeen pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelmapoistojen perusteista. Yleisohjeen mukaista poistosuunnitelmaa on noudatettava tilivuoden 2013 alusta. Lähtökohtana on poistojen tekeminen hyödykekohtaisesti varovaisuuden periaatetta noudattaen ja käyttäen mahdollisimman lyhyttä poisto-aikaa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman kokouksessaan 11.12.2012.

Muiden laitteiden ja kalusteiden poisto-aika on kaupungin poistosuunnitelmassa ollut 3 vuotta. Atk-laitteiden poistoajaksi soveltuu 3 vuotta, mutta muita laitteita ja kalusteita käytetään pidempään. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 31.10.2022 kokouksessaan poistosuunnitelman muutoksen ja 1.1.2023 alkaen uusien hankintojen osalta muiden laitteiden ja kalusteiden poisto-aika on 5 vuotta.

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelma mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa ”Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet”.

Vuoden 2017 alusta otettiin käyttöön uusi UNIT 4 Business World -käyttöomaisuuskirjanpito-ohjelma. Historiatietoja ei ollut mahdollista konvertoida vanhasta ohjelmasta, vaan hankinta-arvo, vuoden 2016 lopun arvon ja jäljellä oleva poisto-aika tallennettiin uuteen ohjelmaan. Hyödykkeet avattiin uuteen ohjelmaan ja niiden poistot jatkuvat noudattaen entisessä ohjelmassa käytettyjä poisto-aikoja.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistaroituksessa. Sopimusten ehdot on selvitetty liitteessä nro 41. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

2. Tuloslaskelman liitetiedot

2.1 Tuloslaskelman liitetiedot

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Pysyvien vastaavien hyödyke	Poistomenetelmä	Poistoaika, vanha	Poistoaika, uusille hankkeille 1.1.2013 alkaen	Poistoaika, uusille hankkeille 1.1.2023 alkaen
Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet		3	5	5
Muut pikävaikuttiset menot				
Atk-ohjelmat		3	3	3
Muut		3	3	3
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset				
Hallinto- ja laitosrakennukset		40	40	40
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	tasapoisto		40	40
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	tasapoisto		25	25
Koulurakennukset, kiviset	tasapoisto		35	35
Koulurakennukset, puiset	tasapoisto		30	30
Päiväkodit, kiviset	tasapoisto		30	30
Päiväkodit, puiset	tasapoisto		25	25
Uimahallit	tasapoisto		30	30
Liikuntahallit	tasapoisto		35	35
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	25	25	25
Keskuskeittiö	tasapoisto		25	25
Teollisuushallit	tasapoisto	10	15	15
Talousrakennukset			30	30
Varastot, kiviset	tasapoisto		30	30
Varastot, puiset	tasapoisto		25	25
Muut rakennukset	tasapoisto	20	20	20
Vapaa-ajan rakennukset		20		
Urheilukenttien huoltorakennukset	tasapoisto		25	25
Virkistysalueen möki/saunat	tasapoisto		30	30
Asuinrakennukset		40		
Kerrostalot, kiviset	tasapoisto		40	40
Rivi- ja pientalot, kiviset	tasapoisto		40	40
Rivi- ja pientalot, puiset	tasapoisto		40	40
Rakennusten perusparannukset	tasapoisto		25	25
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Maarakenteet	tasapoisto	15		
siitä:				
Kadut	tasapoisto	20	20	20
Vesirakenteet	tasapoisto	20	20	20
siitä:				
Laivaväylät ja satama-allas	tasapoisto	30	30	30
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	20	15	15
Jätehuollon kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	15	15	15
Johtoverkostot ja laitteet				
Vesi- ja viemäriverkostot	tasapoisto	35	35	35
Koneistot	tasapoisto	10	10	10
Vanhainkodin lämpöjohtoverkko	tasapoisto	30	30	30

Toimintakertomus & tilinpäätös 2023

Pysyvien vastaavien hyödyke	Poistomenetelmä	Poistoaika, vanha	Poistoaika, uusille hankkeille 1.1.2013 alkaen	Poistoaika, uusille hankkeille 1.1.2023 alkaen
Kiinteistöjen kaukovalvonta	tasapoisto	10	10	10
Koneet ja kalusto				
Raskaat työkoneet	tasapoisto	12	12	12
Kuljetusvälineet	tasapoisto	5	5	5
Veneet	tasapoisto	8		
Rautaiset alukset	tasapoisto	8	15	15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	8	8	8
Muut laitteet ja kalusteet				
Atk-laitteet ja -kalusteet	tasapoisto	3	3	3
Muu irtaimisto	tasapoisto	3	3	5
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat	ei poistoa			
Taide-esineet	ei poistoa			

Toimintatuotot

	2023	2022
Liikevaihto	2 338 999	2 018 364
Liiketoiminnan muut tuotot	1 847	1 171
	2 340 846	2 019 535

3. Tasetta koskevat liitetieto

3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankkeet	
Poistamaton hankintameno 01.01.2023	10 069 982,06	2 196 507,75	48 034,04	194 603,18	12 509 127,03
Lisäykset	99 979,09	107 100,00		207 884,39	414 963,48
Siirrot erien välillä	102 387,73			-102 387,73	0,00
Vähennykset				-5 488,01	-5 488,01
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00
Suunnitelmapoistot	-520 733,54	-102 748,24	-14 758,77		-638 240,55
Poistamaton hankintameno 31.12.2023	9 751 615,34	2 200 859,51	33 275,27	294 611,83	12 280 361,95

Sijoitukset

	Liittymismaksusaamiset
Hankintameno 01.01.2023	71 000,0
Lisäykset	
Vähennykset	
Hankintameno 31.12.2023	71 000,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeet

	2023	2022
Kunnan sisäiset saamiset		
Myyntisaamiset	352 001,85	124 001,26
	352 001,85	124 001,26
Muilta		
Myyntisaamiset	132 058,09	48 296,98
Muut saamiset	53 125,83	32 282,52
Siirtosaamiset		
	185 183,92	80 579,50
Saamiset yhteensä	537 185,77	204 580,76

3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	2023	2022
Peruspääoma 01.01	2 042 516,38	2 042 516,38
muutokset tilikaudelta +/-		
Peruspääoma 31.12.	2 042 516,38	2 042 516,38
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 01.01	6 929 837,61	6 815 987,98
muutokset tilikaudelta +/-		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	6 929 837,61	6 815 987,98
Tilikauden yli-/alijäämä	281 836,22	113 849,63
Oma pääoma 31.12. yhteensä	9 254 190,21	8 972 353,99

Muut velat

	2023	2022
Lyhytaikaiset muut velat		
Muut velat	5 694,44	3 858,20
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	5 694,44	3 858,20

Siirtovelat

	2023	2022
Siirtyvät korot	15 820,40	7 644,43
Lomapalkkajaksotus	30 998,45	25 483,76
Jaksotetut erilliskorvaukset	6 028,51	5 974,68
Muut siirtovelat	81 906,77	28 078,22
Siirtovelat yhteensä	134 754,13	67 181,09

Konsernitilin limiitti

	2023	2022
Limitti kotimaiselta talletuspankilta,	300 000,00	300 000,00
josta liikelaitokset käytössä 31.12.	0,00	0,00

3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisesta pitkäaikaisesta vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	2023	2022
Kotimaiset talletuspankit	0,00	1 910 526,24
Kuntarahoitus	644 840,00	762 080,00
Yhteensä	644 840,00	2 672 606,24

3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2023

	31.12.2023	31.12.2022
Henkilöstö yhteensä	3,0	3,0

Puolueverot

Luottamushenkilöiden palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2023	2022
SDP Kunnallisjärjestö	5,65	75,60
Uudenkaupungin Kokoomus		50,40
Uudenkaupungin Perussuomalaiset	18,83	44,70
Keskustan Kalannin-Ugin yhd.		75,60
SDP:n Laitilan yhdistys		42,00
Puolueverot yhteensä	24,48	288,30

V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista

Luettelo tilikirjoista 2023

Tasekirja sidottuna kirjana.

Tasetilien saldospelvitykset sidottuina kirjoina

- laskutustilien saldospelvityksen sisältäen avointen laskujen luettelot
- ostoreskontratin saldospelvitys sisältäen ostovelat toimittajittain

Tapahtumasarjat

UNIT4 Business World -taloushallinnon ohjelma

TS	Kuvaus	Tapahtuma- numerosta	Tapahtuma- numeroon
10	Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua) suora- kirjaus	100001293	100001530
11	Jaksotukset	110000197	110000201
14	Pääkirjaviennit esijärjestelmistä	140000520	140000586
15	Alkutase	150000005	150000005
19	Käyttöomaisuustapahtumat	190000131	190000147
20	Toimittajalaskut	20004145	200004762
30	Vakka-Suomen Veden laskutus	30810000268	30810000343